

**Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
Správa NP Muránska planina**

**Program starostlivosti
o chránený areál Lúka pod cintorínom
(územie európskeho významu SKUEV0018 Lúka pod cintorínom)
na obdobie rokov 2018 – 2047**

Revúca 2018

Financované z prostriedkov Európskeho fondu
regionálneho rozvoja (ERDF) v rámci projektu:
Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené
územia zahrnuté v sústave NATURA 2000

Obsah

1. Základné údaje	3
1.1. Číslo podľa štátneho zoznamu	3
1.2. Príslušnosť k európskej sústave chránených území a územiám medzinárodného významu	3
1.3. Kategória a názov územia	3
1.4. Platný právny predpis o vyhlásení chráneného územia alebo medzinárodný doklad o zaradení lokality do sústavy území medzinárodného významu	3
1.5. Celková výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma	3
1.6. Súčasný stav predmetu ochrany	5
1.6.1. <i>Prírodné pomery</i>	5
1.6.2. <i>Stručný opis predmetu ochrany</i>	6
1.6.3. <i>Hodnotenie stavu predmetu ochrany, stanovenie priorít ochrany</i>	9
1.6.4. <i>Hodnotenie ďalších osobitných záujmov ochrany prírody a krajiny v území</i>	11
1.7. Výsledky komplexného zisťovania stavu lesa	14
2. Socioekonomické pomery (využívanie územia a jeho okolia) pozitívne a negatívne faktory	14
2.1. Historický kontext	14
2.2. Stručný opis aktuálneho stavu	18
2.3. Návrh zásad a opatrení využívania územia a jeho okolia z hľadiska cieľov ochrany	25
3. Ciele starostlivosti a opatrenia na ich dosiahnutie	33
3.1. Stanovenie dlhodobých cieľov starostlivosti v nadväznosti na ekologicko-funkčné priestory a zóny	33
3.2. Stanovenie operatívnych cieľov v nadväznosti na ekologicko-funkčné priestory a zóny	35
3.3. Rámcové plánovanie a modely hospodárenia pre lesné biotopy	36
3.4. Navrhované opatrenia, stanovenie harmonogramu ich plnenia, určenie subjektu zodpovedného za nich, stanovenie merateľných indikátorov ich plnenia	36
4. Spôsob vyhodnocovania plnenia programu starostlivosti	51
5. Použité podklady a zdroje informácií	52
6. Prílohy	55
6.1. Mapa predmetov ochrany	55
6.2. Mapa identifikácie vlastnícko-užívateľských vzťahov	567
6.3. Mapa využitia územia	58
6.4. Mapa ekologicko-funkčných priestorov	59
6.5. Mapa zón	60
6.6. Mapy navrhovaných opatrení starostlivosti na jednotlivých parcelách	61
6.7. Iná dokumentácia bližšie zobrazujúca stav a potrebné navrhované opatrenia	62
6.7.1. <i>Mapa so zakreslením trasy navrhovaného povalového chodníka</i>	62
6.7.2. <i>Súpis parciel a prehľad vlastníckych vzťahov podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností</i>	63

1. Základné údaje

1.1. Číslo podľa štátneho zoznamu

Chránený areál (CHA) Lúka pod cintorínom je evidovaný v štátnom zozname osobitne chránených častí prírody SR pod evidenčným číslom 1201.

1.2. Príslušnosť k európskej sústave chránených území a územiám medzinárodného významu

Územie je zároveň územím európskeho významu, ktoré je uvedené vo výnose Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004 5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1“) pod označením SKUEV0018 Lúka pod cintorínom.

1.3. Kategória a názov územia

Chránený areál (CHA) Lúka pod cintorínom

1.4. Platný právny predpis o vyhlásení chráneného územia alebo medzinárodný doklad o zaradení lokality do sústavy území medzinárodného významu

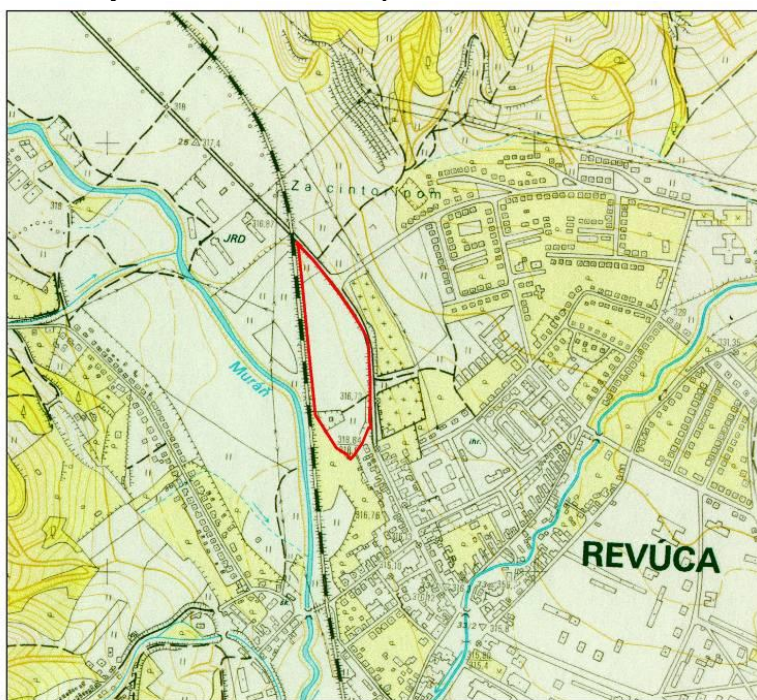
Chránené územie bolo vyhlásené vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 6/2011 z 18. marca 2011 – s účinnosťou od 1. 4. 2011. V území platí 3. a 4. stupeň územnej ochrany.

Územie európskeho významu SKUEV0018 Lúka pod cintorínom patrí do sústavy Natura 2000 a je schválená rozhodnutím Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma prvý aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne a zverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie zo dňa 19. 3. 2008.

1.5. Celková výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma

Celková výmera CHA Lúka pod cintorínom je 4,97 ha. Ochranné pásmo CHA Lúka pod cintorínom nebolo osobitne vyhlásené.

Obr. 1. Vymedzenie CHA Lúka pod cintorínom

Mapový podklad © Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, zmluva č. 104-24-5540/2002 zo dňa 14.10.2002
 Tematické spracovanie © Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, S NP Muránska planina, Revúca, 201

Obr. 2. Vymedzenie CHA Lúka pod cintorínom – na leteckej snímke z roku 2014

Mapový podklad © Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, zmluva č. 104-24-5540/2002 zo dňa 14.10.2002
 Tematické spracovanie © Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, S NP Muránska planina, Revúca, 2015

1.6. Súčasný stav predmetu ochrany

1.6.1. Prírodné pomery

Lúka pod cintorínom bola vyhlásená za chránený areál v roku 2011, nie je súčasťou žiadneho veľkoplošného chráneného územia. Územie CHA Lúka pod cintorínom sa nachádza v katastrálnom území mesta Revúca (Banskobystrický kraj), pričom sa rozprestiera na severnom okraji Revúcej – medzi železničnou traťou a cestou 2. triedy, vedúcej pozdĺž západného okraja cintorína. Nadmorská výška územia je 315 m n. m..

Podľa geomorfologického členenia (MAZÚR & LUKNIŠ 1980) Lúka pod cintorínom patrí do provincie Západné Karpaty, subprovincie vnútorné Západné Karpaty, kde spadá do oblasti Slovenské rudohorie, celku Revúcka vrchovina, podcelku Železnícke predhorie, oddielu Jelšavské podolie.

Územie spadá do geologicko-tektonickej jednotky veporika – do kráľovohorského komplexu (cf. KLINEC 1976) a leží na prolúviálnych náplavových kuželoch a na aluviálnych sedimentoch Muránky.

Z hľadiska klimatickej klasifikácie sa územie nachádza v mierne teplej oblasti, v okrsku mierne teplom, vlhkom, vrchovinovom (KONČEK 1980). Z hľadiska členenia na klimatogeografické typy (TARÁBEK 1980) sa jedná o lokalitu s horským typom klímy (subtyp mierne teplá klíma s priemernou teplotou v januári -3,5 až -6°C, priemernou teplotou v júli 17 až 17,5°C a priemernými ročnými zrážkami 650–850 mm).

Územím nepreteká žiadny vodný tok. V blízkosti územia tečie rieka Muránka. Lokalita leží na alúviu Muránky a jej vodný režim je závislý od množstva podpovrchových, ale aj povrchových zrážkových vôd. Jedná sa o podmáčanú lúku, pričom hladina podzemnej vody je rôzna v závislosti od časti územia ako aj od období počas roka. Na niektorých menších častiach je lúka dlhodobo zamokrená.

Z hľadiska fyto geografického členenia (FUTÁK 1984) územie patrí do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu 15 Slovenské rudohorie.

Lúka pod cintorínom je reprezentovaná výskytom viacerých rastlinných spoločenstiev, typických pre vlhké a podmáčané lúky. Zaznamenané boli nelesné spoločenstvá nasledovných zväzov: zväz (zv.) *Arrhenatherion* (biotop Lk1), zv. *Calthion* (biotopy Lk5 a Lk6) zv. *Alopecurion pratensis* (biotop Lk7), zv. *Potentillion anserinae* (biotop Lk9), zv. *Magnocaricion elatae* (biotop Lk10), zv. *Phragmition* (biotop Lk11) zv. *Oenanthion aquaticae* (biotop Vo8) a zv. *Phalaridion arundinacea* – asociácia *Caricetum buekii* (nezaradená asociácia v Katalógu biotopov Slovenska – STANOVÁ & VALACHOVIČ 2002). Z krovín sa tu vyskytuje spoločenstvo zo zv. *Salicion cinereae* (biotop Kr8); z lesných spoločenstiev tu možno pozorovať fragmenty vrbových lužných lesov – zo zv. *Salicion albae* (biotop Ls1.1).

Pre predmetnú lokalitu sú charakteristické vlhkomilné a mezofytné druhy rastlín – napr.: psiarka kolienkatá (*Alopecurus geniculatus*), psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), záružlie močiarna (*Caltha palustris*), žerušnica trsnatá (*Cardamine matthioli*), ostrica štíhla (*Carex acuta*), ostrica čierna (*Carex nigra*), ostrica Otrubova (*Carex otrubae*), ostrica Buekova (*Carex buekii*), pichliač sivý (*Cirsium canum*), pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), bahnička močiarna (*Eleocharis palustris* agg.), praslička močiarna (*Equisetum palustre*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*), pakost močiarny (*Geranium palustre*), medúnok vlnatý (*Holcus lanatus*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), iskerník plamenný (*Ranunculus flammula*), iskerník plazivý (*Ranunculus*

repens), krvavec lekárske (Sanguisorba officinalis), škripina lesná (Scirpus sylvaticus), šišák vrúbkovaný (Scutellaria galericulata), starček bludný (Senecio erraticus), ďatelina hybridná (Trifolium hybridum), sitina článkovaná (Juncus articulatus), sitina rozložitá (Juncus effusus), sitina sivá (Juncus inflexus), čerkáč obyčajný (Lysimachia vulgaris). Z machorastov na podmáčaných miestach najčastejšie rastie barinovka hrotitá (Calliergonella cuspidata) a kosáček zakrivený (Drepanocladus aduncus). Na suchších častiach sa vyskytuje ovsík obyčajný (Arrhenatherum elatius), typická tráva ovsíkových lúk. Z chránených druhov rastlín sa na lúke vzácné (nie každý rok) vyskytujú jedince vstavačovca májového (Dactylorhiza majalis), druhu národného významu. Z iných vzácnejších druhov tu rastie ostrica Buekova (Carex buekii), s kategóriou ohrozenosti LC (cf. ELIÁŠ et al. 2015).

V blízkosti cestnej komunikácie sa objavujú jedince (trsy) inváznej zlatobyľe kanadskej (Solidago canadensis). Po okrajoch lúky roztrúsené rastú dreviny – vrbica purpurová (Salix purpurea), jelša lepkavá (Alnus glutinosa), jaseň štíhly (Fraxinus excelsior) a 1 exemplár pagaštana konského (Aesculus hippocastanum). Porast s vrbou krehkou (Salix fragilis) pozdĺž železničnej trate vytvára fragment vrbového lužného lesa a porast vrby popolavej (Salix cinerea), nachádzajúci sa v severnom cípe CHA, je biotopom – nazývaným Vrbové kroviny stojatých vôd.

Lokalita je významným stanovišťom obojživelníkov – kunky žltobruchej (Bombina variegata), skokana štíhleho (Rana temporaria), ropuchy obľúbenej (Bufo bufo), rosničky zelenej (Hyla arborea) a mloka obľúbeného (Triturus vulgaris). Z vtákov tu pravidelne loví bocian biely (Ciconia ciconia); zaznamenaný bol aj výskyt orla krikľavého (Aquila pomarina). Na lúke sa nepravidelne vyskytuje aj chrapkáč poľný (Crex crex). Územie je biotopom modráčika krvavcového (Maculinea teleius), chráneného druhu európskeho významu. Tento motýľ je existenčne „naviazaný“ na porasty – lúčne spoločenstvá s krvavcom lekárske (hostiteľskou rastlinou). Z ďalších významnejších bezstavovcov bol v území zaznamenaný chrobák Charopus concolor (z čeľade Malachiidae), druh zriedkavo a lokálne sa vyskytujúci v nížinách a pahorkatinách.

1.6.2. Stručný opis predmetu ochrany

Predmetom ochrany chráneného územia sú biotopy európskeho významu:

Tab. 1a) Predmety ochrany CHA Lúka pod cintorínom

kód biotopu	kód Natura 2000 (biotop európskeho významu)	názov biotopu
Lk1	6510	Nížinné a podhorské kosné lúky
Lk5	6430	Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach

Predmetom ochrany chráneného územia sú tieto biotopy národného významu:

Tab. 1b) Predmety ochrany CHA Lúka pod cintorínom

kód biotopu	názov biotopu
Lk6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí
Lk7	Psiarkové aluviálne lúky
Lk10	Vegetácia vysokých ostríc

Predmetom ochrany chráneného územia sú biotopy druhov živočíchov európskeho významu:

- kunka žltobruchá (*Bombina variegata*)
- modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*)

Obr. 3. Biotop Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky

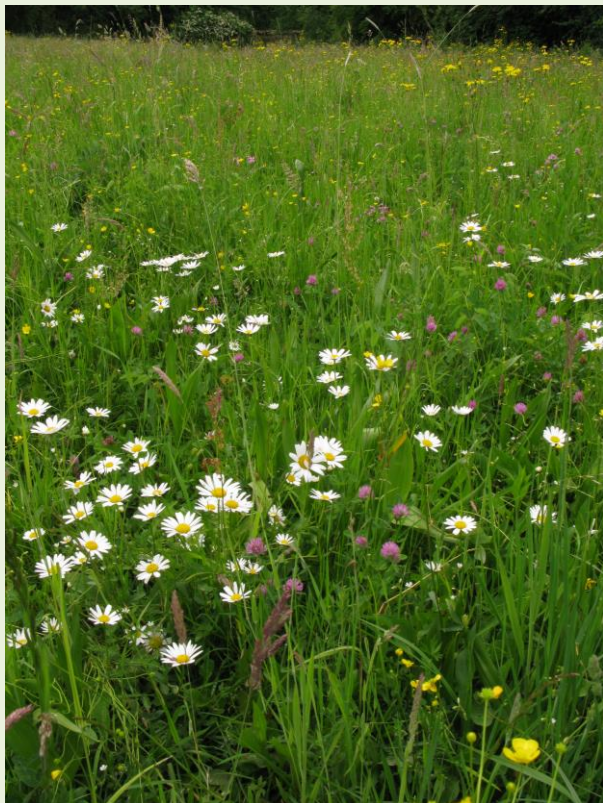

Foto: D. Blanár, 28. 5. 2016

Jedno- až dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových, krmovinársky hodnotných tráv (*Arrhenatherum elatius*, *Alopecurus pratensis*, *Avenella pubescens*, *Briza media*, *Dactylis glomerata*, *Poa pratensis*) a ďalších bylín. Vzhľadom na celkovú stanovištnú vlhkosť chráneného územia, sa tu vyskytuje aj viacero vlhkomilných druhov rastlín (napr. *Carex ovalis*, *Holcus lanatus*) a často tvorí prechody s biotopom Lk6. Biotop Lk1 sa vyskytuje na najsuchších (spravidla najvyššie položených) častiach lúky.

Obr. 4. Biotop Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí

Foto: D. Blanár, 28. 5. 2016

Jedno- až dvojkosné vlhké lúky na podmáčaných alúviách vodných tokov, v okolí podsvahových pramenísk. Porasty majú veľmi premenlivé druhové zloženie. V území sa v tomto biotope napr. vyskytuje: *Caltha palustris* subsp. *laeta*, *Carex hirta*, *C. nigra*, *C. panicea*, *C. vulpina*, *Cirsium canum*, *C. oleraceum*, *Galium rivale*, *Holcus lanatus*, *Lathyrus pratensis*, *Lychnis flos-cuculi*, *Lycopus europaeus*, *Ranunculus acris*, *Scirpus sylvaticus*, *Trifolium hybridum*.

Na obrázku je spoločenstvo *Holcetum lanati* Issler 1936

Obr. 5. a Obr. 6. Biotop Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach

Foto: D. Blanár, 11. 7. 2015

Foto: D. Blanár, 26. 3. 2018

Vysokobylinné lúky s prevahou širokolistých druhov bylín. Dominantným druhom predmetného biotopu v chránenom areáli je *Filipendula ulmaria* (obr. vľavo) alebo *Mentha longifolia* (obr. vpravo). Biotop sa v území vyskytuje v jeho severnom cípe v blízkosti generačnej jamy pre obojživelníky, a to len na výmere niekoľko desiatok m² (v roku 2017 na výmere do 75 m²).

Obr. 7. Biotop Lk7 Psiarkové aluviálne lúky

Foto: D. Blanár, 28. 5. 2016

Dvoj- až trojcosné striedavo vlhké lúky, vyskytujúce sa o. i. v podmáčaných terénnych depresiách. Vo všeobecnosti veľmi citlivo reagujú na zmeny vodného režimu pôdy. Porasty sú bujné ale druhovo pomerne chudobné. Dominantným druhom je tráva *Alopecurus pratensis*. V území sa tu ešte vyskytujú druhy, ako napr.: *Carex hirta*, *Deschampsia cespitosa*, *Festuca pratensis*.

Obr. 8. Biotop Lk10 Vegetácia vysokých ostríc

Foto: D. Blanár, 28. 5. 2016

Druhovo chudobné jednovrstvové alebo viacvrstvové porasty s dominanciou vysokých ostríc. Biotop vyžaduje zaplavenie. Na Lúke pod cintorínom vo Vegetácii vysokých ostríc dominuje *Carex gracilis*, a z ďalších druhov napr. *Eleocharis palustris*, *Poa trivialis* či *Ranunculus repens*. Biotop Lk10 je v území zastúpený veľmi vzácné a často sa vyskytuje v prechode s Lk6.

Obr. 9. Modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*)

Foto: Ing. Ervín Hapl

Tento denný motýľ sa vyskytuje výhradne na vlhších lúkach (biotopy Lk1, Lk6, Lk7) s početným výskytom jeho živnej rastliny – krvavca lekárskeho (*Sanguisorba officinalis*). Vyliahnuté húsenice sa živia súkvetím, potom sa spúšťajú na zem, kde sú adoptované mravcami, pričom v mravenisku húsenice požírajú larvy a kukly hostiteľských mravcov. Húsenice sa vyvíjajú 11 až 23 mesiacov, teda časť populácie má predĺžený vývoj, a vylieť z mravenísk až o dva roky (cf. DEVÁN et al. 2008).

Obr. 10. Kunka žltobruchá (*Bombina variegata*)

Foto: Ing. Ervín Hapl

Dĺžka tela málokedy presahuje 50 mm. Brušnú stranu tela a končatín má zafarbenú sýtožltou, s nepravidelnými tmavými škvrnami. Rozmnožuje sa v menších stojatých vodách a periodických mlákach. Živí sa drobnými bezstavovcami. Dospieva v 3. roku a dožíva sa asi 15 rokov. Na druh negatívne vplýva regulácia drobných lesných potokov, odvodňovanie mokradí, priekop aj malej rozlohy a chemické ošetrovanie v blízkosti lokalít výskytu druhu. Zimuje od októbra do marca až apríla v bahne vôd alebo zahrabaná v zemi (KAUTMAN 2005, ANONYMUS 2017).

1.6.3. Hodnotenie stavu predmetu ochrany, stanovenie priorít ochrany

Hodnotenie stavu biotopov európskeho významu, ktoré sú uvedené ako predmet ochrany podľa štandardných dátových formulárov (SDF).

Tab. 2 Hodnotenie stavu predmetov ochrany CHA Lúka pod cintorínom

Hodnotenie biotopov							
biotop	reprezentatívnosť na lokalite	relatívna rozloha na lokalite	zachovanosť na lokalite	stav biotopu v území	stav biotopu v bioregión	cieľ ochrany	priorita
Lk1 6510	C	C	B	B	FV	Nutné udržanie stavu v území	nízka
Lk5 6430	B	C	A	B	FV	Nutné udržanie stavu v území	stredná

Vysvetlivky k tabuľke:

A – priaznivý – výborný

B – priaznivý – dobrý

C – nepriaznivý – narušený

D – nepriaznivý – nevyhovujúci

FV – priaznivý

U1 – nepriaznivý – nevyhovujúci

U2 – nepriaznivý – zlý (POLÁK & SAXA 2005)

Nastavenie priority cieľa ochrany je vo väzbe na stav biotopu v bioregiónu, tzn. v týchto konkrétnych prípadoch, keď je stav biotopu v celom bioregiónu nepriaznivý – zlý, je najvyššia priorita v rámci celého bioregiónu stav biotopu zlepšiť. Konkrétny cieľ ochrany je viazaný na stav biotopu v území. V prípade stavu biotopu priaznivý – výborný, je potrebné tento stav udržať, aby prípadné zhoršenie nemalo vplyv na celkové hodnotenie stavu biotopu v bioregiónu a v ostatných prípadoch je potrebné dosiahnuť zlepšenia stavu v území, čo môže prispieť k zlepšeniu stavu biotopu v bioregiónu.

Grafické znázornenie v tabuľke je vo forme „semaforových farieb“ – zelená znamená, že situácia je v poriadku, oranžová znamená stav pohotovosti, červená – pozor, situáciu je potrebné riešiť.

Na lokalite Lúka pod cintorínom bolo v roku 2014 vykonané mapovanie nelesných biotopov (cf. HRIVNÁK 2014). Výskyt biotopu Lk1 (6510) sa zistil na ploche cca 1 ha a výskyt biotopu Lk5 (6430) na ploche 0,0075 ha. Výsledné hodnotenie stavu ochrany biotopu európskeho významu Lk1 a biotopov národného významu – Lk6, Lk7 a Lk11 je nasledujúce:

Tab. 3 Hodnotenie stavu predmetov ochrany CHA Lúka pod cintorínom

Lk1 (6510)	43% monitorovanej plochy v nevyhovujúcom stave	57 % monitorovanej plochy v priaznivom stave
Lk5 (6430)	100 % monitorovanej plochy v priaznivom stave	
Lk6	100 % monitorovanej plochy v priaznivom stave	
Lk7	100 % monitorovanej plochy v priaznivom stave	
Lk10	100 % monitorovanej plochy v priaznivom stave	

Pozn.: priaznivý stav biotopu Lk1 v CHA je v skutočnosti na celej vymapovanej ploche (t.j. 100% na ploche 1 ha). Možno predpokladať, že pôvodne udávaná výmera biotopu Lk1 sa v skutočnosti nevzťahovala len na biotop Lk1, keďže v území tento biotop plynule prechádza do biotopu Lk1 a/alebo Lk7 a zároveň vytvára prechody, čím ho bolo/je možné veľmi ťažko presne identifikovať (a tým aj určiť jeho presnú výmeru).

Tab. 4 Hodnotenie stavu predmetov ochrany CHA Lúka pod cintorínom

Hodnotenie druhov							
druh	relatívna početnosť v území	zachovanosť populácie v území	stav izolovanosti populácie v území	celkový stav populácie v území	stav druhu na úrovni biogeografického regiónu	cieľ ochrany	priorita
<i>Bombina variegata</i>	C	A	C	A	U1	Nutné udržanie stavu v území	stredná
<i>Maculinea teleius</i>	C	C	C	C	FV	Nutné zlepšenie stavu v území	nízka

Vysvetlivky k tabuľke:

A – priaznivý – výborný

B – priaznivý – dobrý

C – nepriaznivý – narušený

D – nepriaznivý – nevyhovujúci

FV – priaznivý

U1 – nepriaznivý – nevyhovujúci

U2 – nepriaznivý – zlý (POLÁK & SAXA 2005)

Vysvetlivky k tabuľke (pokračovanie):

Nastavenie priority cieľa ochrany je vo väzbe na stav biotopu v bioregiónne. Konkrétny cieľ ochrany je viazaný na stav biotopu v území. V prípade stavu biotopu priaznivý – výborný, je potrebné tento stav udržať, aby prípadné zhoršenie nemalo vplyv na celkové hodnotenie stavu biotopu v bioregiónne a v ostatných prípadoch je potrebné dosiahnuť zlepšenia stavu v území, čo môže prispieť k zlepšeniu stavu biotopu v bioregiónne.

Grafické znázornenie v tabuľke je vo forme „semaforových farieb“ – zelená znamená, že situácia je v poriadku, oranžová znamená stav pohotovosti, červená – pozor, situáciu je potrebné riešiť.

Z uvedeného hodnotenia stavu biotopov a druhov vyplýva, že predmetné biotopy a druhy, s výnimkou druhu *Maculinea teleius*, sú v priaznivom stave. Cieľom ochrany je udržanie stavu biotopov Lk1, Lk5, Lk6, Lk7 a Lk11 a biotopu druhu *Bombina variegata* v území a zlepšenie stavu biotopu *Maculinea teleius*, ktorý je v nepriaznivom stave.

1.6.4. Hodnotenie ďalších osobitných záujmov ochrany prírody a krajiny v území

Z chránených druhov rastlín (národného významu) sa na lúke veľmi zriedkavo vyskytujú jedince vstavačovca májového (*Dactylorhiza majalis*). Potenciálnymi vzácnjšími druhmi, ktoré sa v území môžu vyskytovať, resp. sa v minulosti na danej lokalite aj vyskytovali, a v súčasnosti sú v oblasti (už) veľmi ohrozené, pričom sa ešte vzácne alebo zriedkavo vyskytujú v priľahlej oblasti Lúky pod cintorínom (na podobných stanovištiach/biotopoch ako v danom chránenom území), sú napr. *kosatec sibírsky (*Iris sibirica*), **kosatec žltý (*Iris pseudacorus*), či ***cesnak hranatý (*Allium angulosum*).

*kosatec sibírsky – ohrozený a chránený druh; v súčasnosti rastie len veľmi vzácne na neďalekej (ca 2 km vzdialenej – SSZ smerom) lokalite – na okraji extravilánu Revúcej (pri strelnici) – na zvyškoch pôvodných aluviálnych lúk (BLANÁR 1993) a v súčasnosti mu tu hrozí vyhynutie. Z inej lokality v širokom okolí (napr. okres Revúca, Muránska planina) jeho výskyt nie je známy.

**kosatec žltý – v priľahlej oblasti sa len veľmi zriedkavo vyskytuje na aluviálnej lúke južne od Muráňa – na lokalite Uhliarska (Na chotáre); bežnejšie sa vyskytuje na aluviálnych lúkach v okolí Lubeníka a Jelšavy.

***cesnak hranatý – je ohrozený druh a s najväčšou pravdepodobnosťou sa v danom území v minulosti vyskytoval. V súčasnosti sa veľmi vzácne a zriedkavo zachoval už len na neďalekej lokalite (Revúca, Veľká lúka, ca 400 m vzdialenej – JJZ smerom) na okraji extravilánu Revúcej (pri Maši) – na zvyškoch pôvodných aluviálnych lúk (Blanár 2017, ined.); v súčasnosti sa predmetná časť lúky javí ako neperspektívna lokalita a hrozí jej zánik (z dôvodu plánovanej výstavby); v minulosti bola predmetná lúka a lúka pod cintorínom viac-menej prepojené (boli rozdelené len tokom Muránky).

Z ďalších biotopov, neuvedených medzi predmetmi ochrany, treba upozorniť na biotopy:

- Vo8 Spoločenstvá bylín a šachorín eutrofných mokradí s kolísajúcou vodnou hladinou (biotop národného významu) (vyskytuje sa na ploche niekoľkých m²)
- Kr8 Vŕbové kroviny stojatých vôd (biotop národného významu)
- fragmenty resp. sukcesné štádium lužných lesov – Ls1.1 Vŕbovo-topoľové nízinné lužné lesy a Ls1.3 Jaseňovo-jelšové lužné lesy (prioritný biotop európskeho významu; kód 91E0)
- asociácia *Caricetum buekii* zo zväzu *Phalaridion arundinacea* (nezaradený biotop podľa Katalógu biotopov Slovenska – STANOVÁ & VALACHOVIČ 2002).

Obr. 11. Sukcesné štádium biotopu Ls1.1
Vŕbovo-topoľové nízinné lužné lesy

Foto: D. Blanár, 28. 5. 2016

Ukážku sukcesného štádia (fragmentu) mäkkého lužného lesa, s dominanciou *Salix fragilis* v stromovej etáži, možno vidieť v línii pozdĺž železničného násypu. Mäkké lužné lesy sa vyskytujú v najnižších miestach údolných nív väčších riek, vrátane Muránky. V bylinnej vrstve sa uplatňujú hygrofilné a nitrofilné druhy rastlín. Charakteristický je výskyt lian (napr. *Humulus lupulus*), ktoré sa popínajú na kmeňoch vŕb.

Obr. 12. Sukcesné štádium biotopu Ls1.3
Jaseňovo-jelšové lužné lesy

Foto: D. Blanár, 21. 4. 2017

Fragment – sukcesné štádium jaseňovo-jelšového s výskytom *Alnus glutinosa*, *Padus racemosa* a *Salix fragilis* v stromovej etáži; na lokalite sa vyskytuje v línii pozdĺž železničného násypu spolu s fragmentom biotopu Ls1.1 (taktiež ide o biotop s kódom 91E0*). Spravidla sa vyskytujú sa pozdĺž brehov riek a potokov v podhorských polohách, vrátane Muránky a jej niektorých prítokov.

Biotop 91E0* sa vyskytuje na výmere ca 1760 m² (plocha ca 220 × 8 m).

Obr. 13. Vŕbové kroviny na zaplavovaných
brehoch riek

Foto: D. Blanár, 11. 7. 2015

Uzavreté alebo rozpojené porasty krovitých vŕb bochníkovitého tvaru. V CHA Lúka pod cintorínom v tomto biotope v krovinnej etáži dominuje *Salix cinerea*. Biotop sa tu vyskytuje v jeho severnom cípe, na výmere niekoľko desiatok m² (v roku 2015 na výmere do 150 m²).

Obr. 14. Spoločenstvo as. *Caricetum buekii*
(nezaradený biotop)

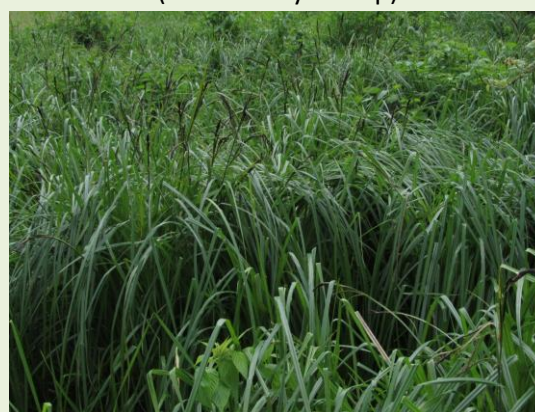

Foto: D. Blanár, 28. 8. 2016

Biotop s dominanciou *Carex buekii* (asociácia *Caricetum buekii*). Výskyt druhu *Carex buekii* ako aj spoločenstva, ktoré vytvára, je v širšom okolí veľmi zriedkavý a pravdepodobne ide o najsevernejší výskyt v doline Muránky. Biotop sa vyskytuje na okraji/pozdĺž železničného násypu – na výmere ca 320 m² (plocha ca 40 × 8 m).

Z obojživelníkov sa na lokalite vyskytujú skokan štíhly (*Rana temporaria*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), vzácné rosnička zelená (*Hyla arborea*) a mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*). V minulosti tu bol zaznamenaný aj výskyt slepúcha lámavého (*Anguis fragilis*). Z vtákov sa tu pomerne pravidelne vyskytuje bocian biely (*Ciconia ciconia*) a zaznamenaný bol aj orol krikľavý (*Aquila pomarina*), ale aj chrapkáč poľný (*Crex crex*).

Obr. 15. Bocian biely (*Ciconia ciconia*)

Foto: M. Detko

Bocian biely je stálym návštevníkom chráneného územia. Na vlhkej lúke pravidelne lovia bociany z neďalekej Muránskej Dlhej Lúky. V území je aj osadený stĺp s umelou podložkou – na jeho zahniezdenie.

Obr. 16. Chrapkáč poľný (*Crex crex*)

Foto: S. Kertys

Lúka pod cintorínom je najbližšou lokalitou pri meste Revúca, kde možno zaznamenať prenikavý hlas chrapkáča poľného. Jeho výskyt v území ale nie je pravidelný (každoročný).

Obr. 17. Skokan štíhly (*Rana temporaria*)

Foto: D. Blanár 1. 4. 2015

Skokan štíhly využíva na kladenie vajíčok rôzne depresie s vodou, častokrát vzniknuté aj po prejdení traktorom (po kolesách).

Obr. 18. Rosnička zelená (*Hyla arborea*)

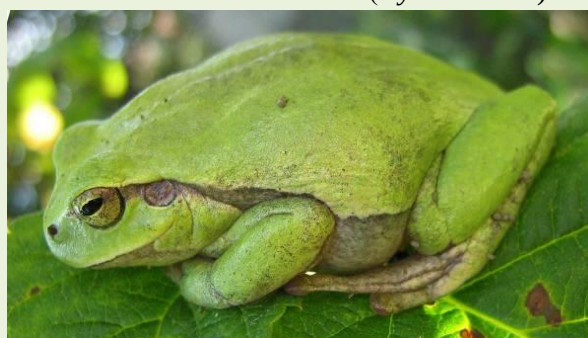

Foto: S. Belánová

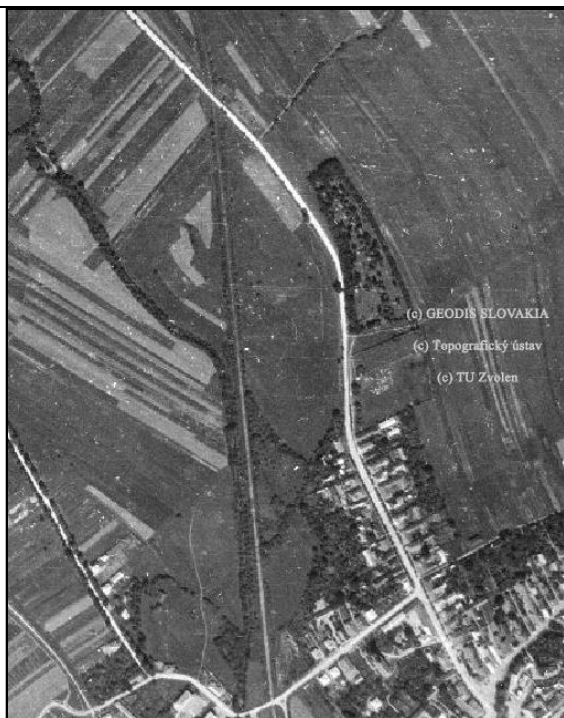
Rosnička zelená je v území veľmi vzácna a spomedzi všetkých druhov žiab, ktoré sa tu vyskytujú, je aj najzriedkavejšia.

1.7. Výsledky komplexného zisťovania stavu lesa

V predmetnom území sa nenachádzajú lesné pozemky, preto sa kapitola nespracováva.

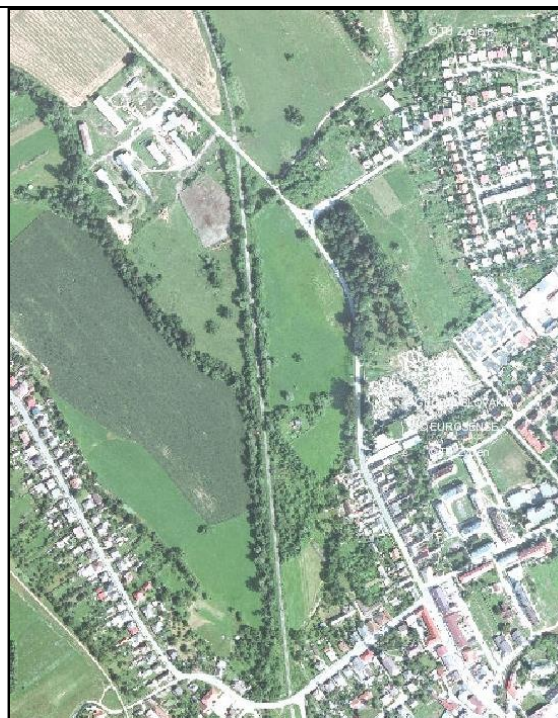
2. Socioekonomické pomery (využívanie územia a jeho okolia) pozitívne a negatívne faktory

2.1. Historický kontext

Historická ortofotomapa © GEODIS SLOVAKIA, s.r.o.,
Historické LMS © Topografický ústav Banská Bystrica,
© TU Zvolen
<http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>

Obr. 19. Zobrazenie lúky pod cintorínom na leteckej snímke z roku 1950

Ortofotomapa © EUROSENSE, s.r.o. a GEODIS SLOVAKIA, s.r.o., mapové podklady
© Topografický ústav Banská Bystrica, © TU Zvolen
<http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>

Obr. 20. Zobrazenie lúky pod cintorínom na leteckej snímke z 2010

Do polovice 20. storočia bolo predmetné územie obhospodarované (s najväčšou pravdepodobnosťou pravidelným kosením) jednotlivými súkromnými vlastníkmi. Od 50. rokov 20. storočia bola už predmetná lokalita obhospodarovaná družstevne a to Jednotným roľníckym družstvom (JRD) SNP so sídlom v Revúcej¹ a po „premenovaní Poľnohospodárskym družstvom v Revúcej². Od roku 1991 až do súčasnosti je lúka obhospodarovaná Agrodružstvom-S, družstvom Revúca³. Lúka je takto pravidelne 1 až 2 krát

¹ Zakladajúcim členom Jednotného roľníckeho družstva SNP so sídlom v Revúcej bol v 1. polovici 20. storočia pán Karol Brocko.

² Poľnohospodárske družstvo v Revúcej vzniklo 22. marca 1977; tento názov platil do 13.1.2003 (ANONYMUS 2018a).

³ Agrodružstvo-S, družstvo Revúca vzniklo v roku 2001 odkúpením majetku po bývalom družstve v likvidácii; družstvo založil Doc. Ing. Ladislav Serbák, CSc.

za rok pravidelne kosená. V minulosti sa lúka aj hnojila. V časoch JRD boli v rámci hnojenia lúky niekoľko krát použité aj umelé hnojivá, čo sa neskôr negatívne prejavilo na druhovej diverzite – napr. došlo k výraznému zníženiu početnosti populácie jedincov chráneného vstavačovca májového (*Dactylorhiza majalis*). V súčasnosti sa lúka nehnojí.

Lokalita je významným biotopom obojživelníkov, predovšetkým žiab. V minulosti v niektorých rokoch v území prebiehal migračný ťah obojživelníkov (žiab), pričom živočíchy prechádzali cez hlavnú cestu, ktorá vedie pozdĺž východného okraja územia. V jarnom období v rokoch 1998–2001 boli postavené po okraji lokality (pri hlavnej ceste) plastové zábrany na ochranu migrujúcich obojživelníkov, pričom sa vykonával prenos migrujúcich žiab, resp. nakladených vajíčok na bezpečnejšie lokality z hľadiska rozmnožovania. V roku 2001 bola na lokalite (v najvlhšej časti) vykopaná reprodukčná jama, ktorá „priťahuje“ obojživelníky v období rozmnožovania a vytvára podmienky pre ich úspešné rozmnožovanie.

Obr. 21. Reprodukčná lokalita – jar 2002

Foto: P. Jakubčo

Obr. 22. Reprodukčná lokalita – 2004

Foto: D. Blanár

Obr. 23. Reprodukčná lokalita – 2016

Foto: D. Blanár 4. 4. 2016

Keď sa reprodukčná lokalita neudrzuje (kosením, čistením), zarastie.

Približne v strede chráneného územia je situovaný oplotený areál bývalého vodárenského objektu (murovanej stavby), vedľa ktorej je studňa s 2 betónovými nádržami (na vrchu je betónová platňa). Od hlavnej komunikácie vedie k vodárenskému areálu nespevnená cesta. Vodárenský areál aj s prístupovou cestou sa nachádza takmer na celej ploche pozemku parcely č. 2701 registra C katastra nehnuteľností (druh pozemku: vodné plochy); severná časť oploteného areálu zasahuje na pozemok č. 2700 parcely registra C katastra nehnuteľností (TTP) a východný cíp zase zasahuje na pozemok parcely č. 2508/2 parcely registra C katastra nehnuteľností (TTP). Čiže v skutočnosti sa pozemok predmetného vodárenského objektu (celého oploteného areálu), vrátane prístupovej cesty, neprekrýva s pozemkom parcely č. 2701.

Obr. 24. Oplotený areál s vodárenským objektom s prístupovou cestou

Foto: D. Blanár 21. 4. 2017

V murovanej stavbe bola v minulosti prečerpávacía stanica s čerpadlom, ktorým sa prečerpávala voda zo studni do miestneho vodovodu. Touto vodou bola do 60-ich rokov 19. storočia zásobovaná časť starej Revúcej – v časti bývalej Gottvaldovej ulici až po „Baťove“ domy poniže nemocnici. Po vybudovaní Muránskeho skupinového vodovodu (1958–65), v Revúcej, sa prestal sa tento vodný zdroj už prestal využívať a čerpadlo bolo odstránené. Budova bola neskôr využívaná ako sklad – pre Východoslovenskú vodárenskú spoločnosť.

V oplotenom areáli vodárenského objektu sa v súčasnosti nachádza záhradka s malým fóliovníkom. Po okraji areálu rastú stromy – prevažne vrb. Vlastník parcely KN-C č. 2701 (Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Komenského 50, 040 01 Košice), na ktorej sa nachádza vodárenský objekt, prenajal dotknutý pozemok pánovi Jánovi Uhlárovi, bývalému zamestnancovi VVS, a.s. Závod Rožňava s pobočkou v Revúcej.

V roku 2001 bol na okraji územia pri ceste inštalovaný reklamný panel. Následne bol ďalší postavený aj v roku 2004, ten však bol na základe jednania s Mestom Revúca a Obvodným úradom životného prostredia v Rimavskej Sobote, pracovisko Revúca, v roku 2005 odstránený.

Obr. 25. Záhradka s obrábanou pôdou v areále s vodárenským objektom

Foto: D. Blanár 21. 4. 2017

Obr. 26. Nádrž s vodou (prikrytá betónovou platňou) za vodárenským objektom

Foto: D. Blanár 4. 4. 2016

Čo sa týka napr. „voľno-časového“ využívania územia, tak vzhľadom na jeho podmáčaný charakter, lúka nezvykla byť v letnom období navštevovaná. Na druhej strane, v zimnom období – s dlhodobejšie pretrvávajúcimi mrazmi, kedy na zaplavenej časti lúky dochádzalo k zamrznutiu vody a vytvoreniu súvislej vrstvy ľadu, bol tento ľad sporadicky využívaný na korčuľovanie (deťmi).

2.2. Stručný opis aktuálneho stavu

V súčasnosti je lokalita spravidla pravidelne obhospodarovaná užívateľom väčšiny pozemkov v chránenom areáli, a to Agrodružstvom–S, Revúca. Lúka je kosená na ploche, ktorá zároveň zodpovedá kultúrnemu dielu s kódom 347123804/1 (skrátенý kód 7804/1), evidovanom v registri pôd LPIS⁴ (podľa stavu LPIS pre rok 2017). Kosenie lúky sa vykonáva 1 až 2 krát za rok – 1. krát vždy v júni (začiatok až stred júna) a niekedy aj 2. krát v septembri/októbri, prípadne je lúka v jesennom období sporadicky dopásaná (kravami). Vysušená tráva (seno) je použité na skrmovanie. V určitých rokoch zvykne byť termín prvého kosenia posunutý na neskoršie obdobie (na koniec júna až na júl), a to z dôvodu dlhodobého daždivého počasia, kedy nie je možné sušenie sena alebo kedy nie je možné realizovať kosenie z dôvodu veľmi podmáčaného terénu (nevhodného pre vjazd mechanizmu – traktora). Avšak, napr. v rokoch 2014–2015 bola lúka pomulčovaná a biomasa bola ponechaná na mieste; tento spôsob je z hľadiska ochrany prírody nevyhovujúci.

Agrodružstvo–S, Revúca, ako užívateľ lúky, bol na danom chránenom území v roku 2014 v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 (Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie PRV – operácia „Ochrana biotopov poloprírodných a prírodných trávnych porastov“) zapojený do schémy (kombinačnej platby) na Ochranu biotopov poloprírodných a prírodných trávnych porastov F⁵ + podopatrenie Platby v rámci Natura 2000 – trvalý trávny porast .

Na lokalite sa nachádza umelo vyhlbená reprodukčná jama, ktorá bola vykopaná v roku 2001. Odvtedy však nebola obnovená (14 rokov), a postupne jama zarastala rôznou vegetáciou a drevená ohrada sa rozpadla. V súčasnosti už nespĺňa funkciu na akú bola vytvorená. Jama je zazemnená a je zarastená prevažne pálkou širokolistou. Jamu je potrebné prehĺbiť a vyčistiť a tiež znova ohradiť drevenou ohradou (napr. z drevených kolov).

Areál vodárenského objektu (pozemok parcely č. 2701), ktorý sa v území nachádza, je oplotený pletivom. Areál má v súčasnosti v užívaní bývalý zamestnanec Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti a je využívaný ako záhradka – prevažne na sadenie zeleniny, a tiež na chov zajacov. V roku 2015 bola na vonkajšom okraji vodárenského areálu zistená nelegálna skládka organického odpadu – konkrétne zajačieho trusu (zmiešaného so senom) (odpad pochádzal z chovu domácich králikov umiestnených v areáli vodárenského zdroja). Po upozornení vlastníka predmetnej parcely (Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.), bola táto skládka v roku 2015 odstránená.

Na okraji vodárenského areálu sa nachádza betónový stĺp s podložkou pre hniezdenie bociana bieleho. Stĺp s podložkou bol na lokalite osadený v roku 2010, a to v súvislosti s potrebou odstránenia hniezda na neďaleko vzdialenom stĺpe elektrického vedenia – na začiatku Muránskej ulici (bocian na el. vedení začal hniezdiť v apríli 2009). Lúka pod cintorínom je zároveň tradičnou a často navštevovanou lovnou lokalitou bociana bieleho. Bocian však na predmetnom stĺpe doposiaľ nezahniezdil. Jednou z hlavných príčin

⁴ LPIS (Land parcel identification system) je jedným z piatich komponentov Integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS), je kľúčovým prvkom identifikácie poľnohospodárskych plôch a je nevyhnutným predpokladom subvencií v rezorte pôdohospodárstva z fondov EÚ (GASIORKOVÁ a kol. 2010).

⁵ Biotop typu F. vlhkomilné porasty vyšších polôh, statinné a bezkolencové lúky (v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020) v CHA Lúka pod cintorínom zahrňuje konkrétne biotop Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí.

mohla/môže byť aj nesprávne pripravená/vypletená hniezdna podložka. Na jar pred zahniezdňovaním bocianov je potrebné zabezpečiť odborné vypletenie podložky.

V blízkosti cestnej komunikácie pozdĺž východného okraja (pri ceste) sa približne od roku 2002 sa začali objavovať jedince (neskôr aj trsy) inváznej zlatobyly kanadskej (*Solidago canadensis*). Tento výskyt súvisí s nepravidelným kosením okraja cestnej komunikácie (správcom cestnej komunikácie). Z invázných druhov sa na JV okraji územia, v mieste s nelegálnou skládkou, vyskytuje pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), na ploche cca do 15 m². Výskyt tejto nebezpečnej inváznej rastliny je potrebné zlikvidovať. Na stene vodárenského objektu, ako aj na plote vodárenského areálu, a tiež na JV okraji územia – na kmeni stromu pri ceste, rastie pavinič päťlistý (*Parthenocissus quinquefolia*), ktorý je zaradovaný medzi invázne rastliny. V roku 2017 (máj) bol v blízkosti chráneného územia, na okraji cestnej komunikácie pri železničnom prejazde, zaznamenaný invázny taxón roripovník východný (*Bunias orientalis*) – 1 kvitnúci jedinec (leg. D. Blanár).

Na JV okraji územia – na násypovom svahu vedľa štátnej cesty je sporadicky niekoľko rokov nelegálne skládkovaný komunálny alebo stavebný odpad. Časť odpadu je v súčasnosti zarastená vegetáciou, vrátane invázneho pohánkovca japonského. Začiatkom roku 2016 bol odpad dokonca vysypaný vedľa stĺpa s tabuľou označujúcou chránený areál.

Pozitívne faktory v území (prehľad):

- pravidelné kosenie 1 až 2 krát za rok; sušenie sena a jeho odnos
- jesenné extenzívne dopásanie kravami, príp. aj kozami či ovcami
- občasné vytváranie koľají na lúke prejazdom traktora pri kosení a odvoze sena (z hľadiska vytvárania stanovišť pre kunku žltobruchú)

Obr. 28. Pravidelne kosená lúka s výskytom krvavca lekárskeho

Foto: D. Blanár 4. 8. 2017

Správne načasované a pravidelné kosenie lúky vytvára optimálne podmienky pre výskyt a kvitnutie krvavca lekárskeho, existenčnej rastliny motýľa európskeho významu – modráčika krvavcového.

Obr. 29. a 30. Extenzívne dopásanie hovädzím dobytkom

Foto: D. Blanár 4. 4. 2016

Foto: D. Blanár 17. 9. 2015

Extenzívne dopásanie/prepásanie lúky malým stádom kráv je veľmi vhodným doplnkovým spôsobom obhospodarovania, ktoré sa na lokalite využívalo aj v minulosti. Najvhodnejším obdobím pre dopásanie je jeseň (október, november); nevhodné alebo menej vhodné je v jarom období.

Obr. 31. a Obr. 32. Miesta rozmnožovania obojživelníkov

Foto: D. Blanár 21. 4. 2017

Foto: D. Blanár 26. 3. 2018

Na prvý pohľad deštruktívne pôsobiace traktorové koľaje (na podmáčaných miestach lúky) – sú vhodnými miestami pre rozmnožovanie kuniek, skokanov (foto vpravo) či iných druhov obojživelníkov. Občasný vznik takýchto koľají je z tohto hľadiska veľmi pozitívny.

Negatívne faktory v území (prehľad):

- hnojenie lúky umelými hnojivami koncom 20. storočia, ktorých vplyv pretrváva dodnes (zmenené druhové zloženie v určitých častiach územia)
 - nelegálna skládka odpadu (stavebný či komunálny odpad na JV okraji chráneného územia, príp. v iných častiach) a občasné výsypky odpadu do územia
 - výskyt a rozširovanie inváznych rastlín:
 - pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*)*
 - zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*)*
 - pavinič päťlistý (*Parthenocissus quinquefolia*)**
- * veľmi nebezpečné invázne druhy; ** v súčasnosti menej nebezpečný invázny druh
- absencia kosenia na niektorých častiach lúky (spravidla na častiach, kde sa nedá kosiť traktorovou kosačkou) a následná sukcesia
 - mulčovanie lúky
 - existencia reklamného panela (ktorý bol postavený pred r. 2003)
 - rozrastanie sa drevinovej vegetácie (do kosených okrajových častí lúky)
 - zanedbaná starostlivosť o generačnú jamu pre obojživelníky (absencia jej kosenia a čistenia)

Obr. 33. a Obr. 34. Pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*) – invázny druh

Foto: D. Blanár 21. 4. 2017

Foto: D. Blanár 21. 4. 2017

Obr. 35. Zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*) – invázna bylina

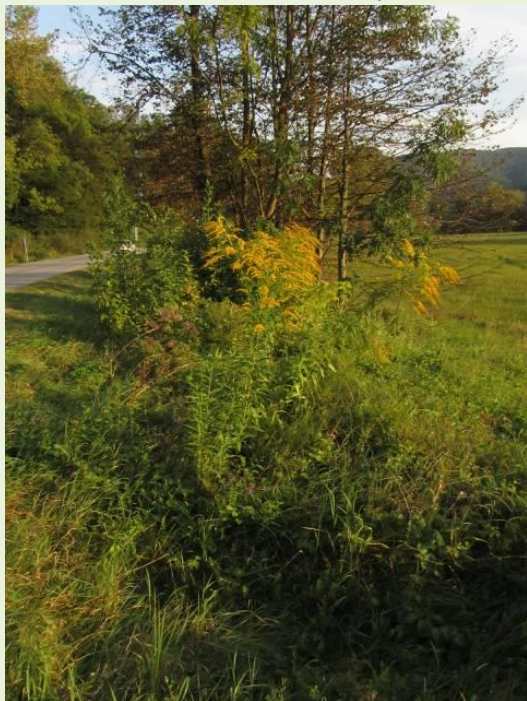

Foto: D. Blanár 7. 9. 2017

Obr. 36. Pavinič päťlistý (*Parthenocissus quinquefolia*) – invázna liana

Foto: D. Blanár 14. 10. 2017

Obr. 37. Nelegálna skládka na juhovýchodnom okraji chráneného územia

Foto: D. Blanár 4. 4. 2016

Komunálny a biologický odpad je tu cielene vysýpaný nezodpovednými obyvateľmi Revúcej. Je to negatívny a veľmi rušivý prvok v intraviláne mesta.

Obr. 38. Reklamný panel na okraji lúky

Foto: D. Blanár 20. 6. 2017

Reklamný panel umiestnený na okraji lúky v chránenom území pôsobí veľmi rušivo a tým aj negatívne.

Obr. 39. Nekosené časti lúky pri okraji vodárenského areálu

Foto: D. Blanár 14. 10. 2017

Na niektorých okrajových častiach, ktoré sa dlhodobejšie nekosili (spravidla, kde sa „nedostala“ traktorová kosačka), nastupuje sukcesné vegetácia; tieto miesta je potrebné pravidelne kosiť a biomasu odstrániť.

Obr. 40. Rozrastajúce sa dreviny na okraji vodárenského areálu

Foto: D. Blanár 4. 8. 2017

Odrastajúce konáre, ktoré smerujú do kosených častí lúky, je potrebné pravidelne orezávať. Na mieste so stĺpom s umelou podložkou (pre bociana) je potrebné zabezpečiť, aby v blízkosti rastúce dreviny neprerástli až k umelej podložke. Pravidelným orezom vŕby (napr. na hlavu) sa takéto riziko eliminuje.

2.3. Návrh zásad a opatrení využívania územia a jeho okolia z hľadiska cieľov ochrany

Na predmety ochrany môžu mať vplyv nasledovné faktory:

- **Poľnohospodárske využívanie územia**
- **Starostlivosť o drevinovú vegetáciu**
- **Introdukcie a transfery chránených alebo vzácnych pôvodných druhov**
- **Hladina podzemnej vody**
- **Invázne druhy rastlín**
- **Iné antropogénne vplyvy**

Z hľadiska poznania územia a poznania faktorov, ktoré majú resp. môžu mať pozitívny vplyv na predmety a ciele ochrany, bude potrebné realizovať:

- **Monitoring**
- **Výskumy**

Poľnohospodárske využívanie územia

Predpokladom pre zachovanie či zlepšenie priaznivého stavu predmetov ochrany, t.j. biotopov európskeho a národného významu (Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Lk7 Psiarkové aluviálne lúky, Lk10 Vegetácia vysokých ostríc) a ďalej biotopov druhov živočíchov európskeho významu (*Bombina variegata*, *Maculinea teleius*) je udržanie súčasného režimu poľnohospodárskeho využívania (obhospodarovania) existujúcich vlhkých lúk, t. j. ich pravidelné kosenie 1 až 2 krát za rok (na častiach s biotopom Lk5 a so spoločenstvom *Caricetum buekii* stačí kosenie 1 krát za 2 až 3 roky) s odstraňovaním biomasy (usušeného sena) s prípadným extenzívnym (jesenným) dopásaním. Zamerať sa je potrebné na „obchádzané“ okrajové časti lúky, ktoré sa dlhodobejšie nekosili a bude ich potrebné pokosiť ručne príp. krovinorezom. Vhodné je odstraňovanie novo narastených náletových drevín, prípadne častí jedincov (podrobnosti viď ďalej v texte), ktoré sa rozširujú na okrajoch lúky (a zasahujú do lúky) a tým znižujú výmeru resp. zhoršujú stav dotknutých nelesných biotopov.

Dôsledné obhospodarovanie lokality (kosenie) bude mať priaznivý vplyv nielen na predmety ochrany (biotopy a druhy) ale aj na ďalšie osobitné záujmy ochrany prírody a krajiny v území: spoločenstvo *Caricetum buekii*, iné v území či priľahlej oblasti významné druhy rastlín – jedince chránenej rastliny vstavačovca májového (*Dactylorhiza majalis*), potenciálne druhy v území – napr. *cesnak hranatý (*Allium angulosum*) a *kosatec sibírsky (*Iris sibirica*); skokan hnedý (*Rana temporaria*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*), bocian biely (*Ciconia ciconia*) a chrapkáč poľný (*Crex crex*).

*pozn.: podrobnosti k druhom pozri v kapitole 1.6.4.

Starostlivosť o drevinovú vegetáciu

Drevinová vegetácia sa v chránenom území vyskytuje na viacerých miestach, spravidla po okrajoch územia (pozdĺž železničnej trate, „cíp“ v severnej časti územia, pozdĺž cestnej komunikácie v juhovýchodnej časti územia), sčasti aj v blízkosti vodárenského areálu a prístupovej cesty k nemu. V strede lúky rastie niekoľko solitérnych stromov. Súčasťou všetkej drevinovej vegetácie v území sú aj zárasty drevín (najmä *Salix cinerea*, *S. fragilis* ai.), ktoré sú súčasťou biotopov národného alebo európskeho významu (Kr8 Vŕbové kroviny stojatých vôd, Ls1.1 Vŕbovo-topoľové nízinné lužné lesy, Ls1.3 Jaseňovo-jelšové lužné lesy).

V rámci starostlivosti o túto drevinovú vegetáciu je potrebné zamedziť jej rozširovanie (rozrastanie) na úkor lúčnych biotopov, prípadne zasahujúcich na iné pozemky (cestná komunikácia, železničná trať). V určitých odôvodnených prípadoch (v súvislosti so zabezpečením bezpečnosti a zamedzeniu ohrozenia majetku či zdravia) je možná aj redukcia drevinovej vegetácie (napr. odstránenie ohrozujúcich stromov), avšak s maximálnym dôrazom na zachovanie existujúcej výmery krovínových/stromovitých biotopov (príp. ich fragmentov biotopov) – Kr8, Ls1.1 a Ls1.3. Z estetického a krajinárskeho dôvodu budú budú v území – v „strede“ lúky ponechané staršie solitérne vŕby krehké (*Salix fragilis*); ponechané budú aj staršie vŕby krehké rastúce v blízkosti vodárenského areálu) a po okraji jarku (kanála) v severnej časti územia. Pred vodárenským areálom (pozdĺž prístupovej cesty) by sa spolu s vŕbami ponechali aj v podrade sa (jednotlivo) vyskytujúce trnky obyčajné (*Prunus spinosa*) a čremchy (*Padus racemosa*). Zachovaná (s možnosťou redukcie) bude tiež drevinová vegetácia vyskytujúca sa v určitých častiach – po okrajoch územia. Z ostatnej drevinovej vegetácie, mimo vyššie uvedených biotopov, treba uviesť vegetáciu rastúcu pozdĺž cestnej komunikácie v juhovýchodnej časti územia. V rámci nej sú dominantné topole čierne (*Populus nigra*); ide o 7 až 30 m vysokých jedincov, pochádzajúcich z výsadby). Okrem nich tu rastie niekoľko ďalších druhov stromov – lipa malolistá (*Tilia cordata*), vŕba krehká, ojedinele aj orech (*Juglans regia*) či pagaštan konský (*Aesculus hippocastanum*) a krovín – bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), svíb krvavý (*Cornus sanguinea*), trnka obyčajná, vŕba popolavá (*Salix cinerea*). V prípade, že zdravotný stav z niektorých týchto drevín sa zhorší či inak budú ohrozovať priľahlé pozemky, bude potrebné takúto situáciu riešiť, a to orezom príp. výrubom. S najväčšou pravdepodobnosťou sa to v prvom rade bude týkať topoľov čiernych (keďže ide o mohutné okolo 60 ročné jedince). Niekoľko roztrúsených drevín (stromy, kroviny), rastie po okraji lúky (a zároveň aj cestnej komunikácie) vo východnej časti územia. V tejto časti by sa ponechalo niekoľko solitérov – napr. stromovitá vŕba krehká (rastúca v trse), pagaštan konský (2 ks), čremcha strapcovitá (rastúca v trse), príp. aj iné.

Pri prípadnom oreze drevín sa je potrebné riadiť Arboristickým štandardom „Rez stromov“ (PAGANOVÁ et al. 2015). Niektoré vŕby môžu byť orezávané ako hlavové. Orez na hlavu realizovať len v prípade, ak už takto dané jedince v minulosti boli orezávané alebo u jedincoch s tenším kmeňom. Pri vŕbach, ktoré sa v minulosti orezávali na hlavu a ak sa takýto orez časom zanedbal a stromy (kmeň/konáre) odrástli, orez na hlavu je u vybraných jedincov možné obnoviť aj orezom hrubších konárov (nad 5 cm). Pri pravidelne orezávaných hlavových vŕbach by odporúčaná hrúbka orezávaných konárov nemala presiahnuť 3 cm. Je neprípustné na hlavu orezať vysoké staré vŕby (napr. staré/staršie vysoké solitérne vŕby). Takéto staršie jedince by mohli byť orezané na hlavu len v prípade ich veľmi zlého zdravotného stavu; v prípade, že by ich už bolo potrebné vypíliť, je možné ich ešte skúsiť zachrániť orezom práve na hlavu – a to v určitej výške nad zemou (podľa zdravotného stavu spodnej časti kmeňa). Optimálne obdobie orezávania na hlavu je predjarie (február – marec).

Obr. 41. Vřba krehká (*Salix fragilis*) – solitér

Foto: D. Blanár 21. 4. 2017

Staré solitérne vřby na lúke pôsobia veľmi esteticky a krajinársky, významné sú však aj z iných dôvodov..

Introdukcie a transfery chránených alebo vzácných druhov

Reintrodukcie a transfery chránených alebo vzácných pôvodných sú vhodnými ochranárskymi opatreniami, ktoré prispievajú k posilneniu populácii, prípadne zabráňujú vymiznutie daného druhu, ale tiež prispievajú k zvýšeniu druhovej diverzity. Z hľadiska posilnenia populácie chráneného vstavačovca májového (*Dactylorhiza majalis*) je vhodné, v prípade možností, zrealizovať transfery jedincov tohto druhu do územia z blízkych neperspektívnych či zanikajúcich lokalít. Zo vzácných druhov, ktoré sa v území v súčasnosti (už) nevyskytujú, ale vyskytujú sa ešte veľmi vzácné na podobných biotopoch v blízkom okolí a niektorým z týchto druhov hrozí zánik, a ich transferom do chráneného územia by sa zabezpečila ich ochrana, možno uviesť napr. druhy: cesnak hranatý (*Allium angulosum*), kosatec sibírsky (*Iris sibirica*), kosatec žltý (*Iris pseudacorus*) (podrobnosti k druhom pozri v kapitole 1.6.4.). V roku 2017 (14. októbra) boli v danom území realizované prvé takéto introdukcie – a to výsev semien (kriticky) ohrozených druhov *Allium angulosum* (semená z ca 20 jedincov) a *Iris sibirica* (semená z 1 jedinca), z jedincov vyskytujúcich sa na neďalekých neperspektívnych lokalitách [pozn.: výsev sa realizoval Ing. D. Blanárom, pracovníkom Správy NP Muránska planina, v zmysle Určenia činností podľa § 29 písm. c a § 40 ods. 1 Zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (List MŽP SR č. 8568/2015-2.3 z 18.12.2015)]. Zo živočíchov by sa do územia z príľahlého okolia mohol realizovať prenos obojživelníkov, ktoré sa v území vyskytujú – kunky žltobruchej (*Bombina variegata*), skokana štíhleho (*Rana temporaria*), ropuchy obyčajnej (*Bufo bufo*), rosničky zelenej (*Hyla arborea*) a mloka obyčajného (*Triturus vulgaris*) či slepúcha lámavého (*Anguis*

fragilis) – a to napr. v prípade, že sa jedince takýchto druhov vyskytnú na stanovištiach alebo miestach, vrátane intravilánu Revúcej, kde im bude hroziť vyhynutie či úhyn. O počte introdukovaných jedincov je potrebné viesť evidenciu.

Invázne druhy rastlín

V území sa vyskytujú dva invázne druhy rastlín z prílohy č. 2a Vyhlášky č. 24/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Ide o pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), ktorý je veľmi nebezpečným inváznym druhom (najmä z hľadiska možností jeho likvidácie), a zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*). *Solidago canadensis* sa v súčasnosti vyskytuje na vých. okraji chráneného územia (v blízkosti okraja/na okraji cestnej komunikácie). Druh *Fallopia japonica* rastie na juhových. okraji územia na cestnom násype.

Tieto invázne druhy je potrebné z lokality účelne pravidelne odstraňovať, aby sa zabránilo ich masovému rozšíreniu v území. Najúčinnnejším odstraňovaním druhu *Solidago canadensis* je jeho pravidelné kosenie, a to v čase pred jeho kvitnutím, aby sa zabránilo šíreniu semien do územia. Bude potrebná intenzívna spolupráca (pracovné stretnutia) so správcom cestnej komunikácie, aby kosenie cestného okraja bolo realizované v správnom čase. Druh *Fallopia japonica* je, oproti predošlému druhu, veľmi ťažko likvidovateľný, mechanické metódy jeho likvidácie sú prakticky neúčinné, preto je najlepšie potrebné použiť chemickú likvidáciu – a to vstrekom herbicídu priamo do živých bylí pohánkovca japonského.

Z iných invázných rastlín sa v území vyskytuje invázna liana – paviniča päťlistý (*Parthenocissus quinquefolia*); rastie na stene vodárenského objektu a tiež na plote (na južnej strane) vodárenského objektu. Treba sledovať a zabrániť, aby táto liana neprenikla do fragmentov lužných lesov (nachádzajúcich sa na záp. okraji chráneného územia).

Ďalej je potrebné je sledovať, či sa v území v (blízkej) budúcnosti neobjavia aj iné invázne alebo nepôvodné druhy rastlín, ktoré sa vyskytujú resp. sa ešte len môžu vyskytnúť v blízkosti chráneného územia. Napr. v roku 2017 sa v tesnej blízkosti územia (na okraji cestnej komunikácie pri severnom cípe CHA) objavil invázny roripovník východný (*Bunias orientalis*).

Vo všeobecnosti pri obhospodarovaní lúk v území možno odporučiť nasledovné opatrenia:

- Zachovať súčasné pravidelné kosenie 1 až 2 krát za rok (z hľadiska zachovania priaznivého stavu motýľa modráčika krvavcového je potrebné kosiť *pred 30. júnom alebo až po 20. auguste).
* pozn.: malé časti lúky, ktoré sa nepovažujú za biotop modráčika krvavcového (Lk5, Lk10) je možné kosiť aj mimo tohto termínu
- Zaistiť ponuku kvetných hlávok krvavca lekárskeho s optimálnou zrelosťou v dobe lietania modráčika krvavcového a umožniť húseniciam dokončiť žer – nekosiť miesta s výskytom krvavca lekárskeho od konca júna do konca augusta.
- Nekosiť tesne pri zemi (kosenie na vyššie strnisko), aby nedošlo k poškodeniu mravenísk, ktoré sú významné pre existenciu húseníc modráčika krvavcového.
- Vhodné je mozaikovité kosenie – nie naraz celú plochu (na danej lokalite sa takýto spôsob neaplikoval).

- Zachovať občasné extenzívne dopásanie v jesennom období – v období september až november (kravy, kozy príp. ovce).
- Vylúčenie mulčovania územia.
- Vylúčenie aplikácie chemických prípravkov (pesticídov, umelých hnojív).
- Vylúčenie rozorávania územia.
- Odstraňovanie prípadných „nových“ náletových drevín na doposiaľ dlhodobo a pravidelne kosených častiach (so zachovaním existujúcich starých/starších solitérnych drevín).

Hladina podzemnej vody (vodný režim)

Ide prírodný faktor, ktorý na danej lokalite súvisí aj s ľudskými vplyvmi. Lokalita je prirodzene dlhodobo zamokrená a aj z tohto dôvodu na nej bol vybudovaný vodojem na odber pitnej vody. Na stav hladiny podzemnej vody mal v minulosti – v čase fungovania vodojemu mal vplyv práve odber vody z vodojemu; stav celkového zamokrenia mohol ovplyvniť aj vybudovaný cestný a železničný násyp po okrajoch lokality (ktoré zadržali vodu). V severnej časti lúky sa nachádza kanál (melioračný / odvodňovací), ktorým bola pravdepodobne odvádzaná prebytočná voda z lokality. Vodný režim je však vo všeobecnosti ovplyvnený aj klimatickými zmenami (počasím).

Výrazné zmeny vo vodnom režime (jedným alebo druhým smerom) v území by mohli ohroziť predmety ochrany územia – biotopy aj druhy. Výrazný pokles hladiny podzemnej vody by sa mohli negatívne prejavovať na existencii alebo priaznivom stave obojživelníkov či niektorých mokraďových biotopov (Lk5, Lk6, Lk7, Lk11); na druhej strane extrémne a dlhodobé zamokrenie lokality by mohlo spôsobiť zhoršenie stavu alebo zánik biotopu Lk1 či zánik vhodného biotopu pre rozmnožovanie modráčika krvavcového (*Maculinea teleius*).

Súčasný vodný režim v území sa z hľadiska stanovištných podmienok na predmety ochrany nateraz javí ako vyhovujúci. V tejto súvislosti možno upozorniť aj na to, že na súčasný stav množstva hladiny podzemnej/podpovrchovej vody na lokalite má určitý pravdepodobne významný vplyv (v danom prípade pozitívny vplyv) aj existujúca drevinová vegetácia, a to najmä staršie stromy rastúce v líniiach po okraji územia.

Iné antropogénne vplyvy

Z iných ľudských činností, ktoré môžu mať vplyv na stav územia, možno spomenúť nasledovné:

- cestná komunikácia (jej využívanie, údržba a prípadná rekonštrukcia)
- siete (optické a iné káble) prebiehajúce cez územie (a ich prípadné opravy, s ktorými súvisia výkopové práce)
- využívanie areálu vodárenského zdroja
- navštevovanie územia verejnosťou
- reklamné panely
- vynášanie odpadu na okraj územia
- zriadenie/vybudovanie náučného (povalového) chodníka s informačnými panelmi v území
- zmena vlastníckych/užívateľských pomerov na dotknutých pozemkoch

Cestná komunikácia

Príľahlá štátna cesta, ktorá sa nachádza na okraji chráneného areálu, predstavuje možné ohrozenie pre obojživelníky vyskytujúce sa v území, najmä v čase ich migrácie cez cestnú komunikáciu. Z hľadiska zabránenia migrácie obojživelníkov cez cestu a ich ochrany je potrebné manažmentové opatrenia preventívne zamerať údržbu a vytváranie vhodných reprodukčných lokalít (pre mloka obyčajného a kunku žltobruchú) – za účelom zlepšenia ich existenčných podmienok v území. V prípade, že sa v budúcnosti bude predmetná cesta (cestná komunikácia) rekonštruovať, z hľadiska ochrany obojživelníkov je veľmi žiadúce, aby už do projektovej dokumentácie stavby (rekonštrukcie) cestného telesa boli pozdĺž cestnej komunikácie naprojektované odvodňovacie rigoly s betónovými tvárniciami s kolmými bočnými stenami – a to na strane priliehajúcej k cestnému telesu (po oboch stranách cestnej komunikácie a so šikmými bočnými stenami na opačnej strane; vybudovanie takýchto rigolov na okraji cesty zabráňuje prechodu obojživelníkov na cestnú komunikáciu.

S prevádzkovateľom cesty je potrebné dojednať vylúčenie chemického posypu cesty v zimnom období v blízkosti lokality.

Reklamné panely

V chránenom území (na jeho okraji) sa nachádza jeden reklamný panel, ktorý pôsobí neesteticky a rušivo. Z tohto dôvodu by bolo potrebné rokovať s Mestom Revúca, ktorý na jeho umiestnenie dal v minulosti súhlas, ako aj so samotným vlastníkom reklamného panelu (BigMedia, spol. s r. o., Bratislava), a doceliť jeho odstránenie.

V chránenom území sa naproti tomu v súčasnosti nenachádzajú žiadne informačné panely, ktoré vo všeobecnosti sú významné z edukatívneho hľadiska.

Vybudovanie náučného (povalového) chodníka a s informačnými panelmi

Z hľadiska zvýšenia povedomia verejnosti k hodnotám daného chráneného územia a zároveň turistického prístupnosti lokality, sa v chránenom areáli (CHA) navrhuje vybudovanie náučného chodníka s informačnými panelmi. Plánovaný náučný (drevený povalový) chodník bude vybudovaný na parcele KN-C č. 2700; jeho trasa povedie od okraja vodárenského areálu (s napojením na prístupovú poľnú cestu vedúcu k danému objektu) a ďalej okrajom lúky západným smerom k okraju lúky pri železničnej trati, ďalej severne okrajom lúky a zároveň okrajom líniového vrbového porastu k okraju melioračného kanála, a severovýchodným smerom – okrajom kanála k hranici CHA. Na trase chodníka je plánované vybudovanie šiestich panelov – a to dvoch po okraji poľnej cesty vedúcej k vodárenskému areálu (na parcele KN-C č. 2701) a štyroch na trase plánovaného povalového náučného chodníka. Na paneloch by boli informácie o predmetnom chránenom území (základné informácie o chránenom území, informácii o vodárenskom objekte, poľnohospodárske využívanie územia, flóra, fauna, lesné a nelesné biotopy) – s cieľom informovanosti a zvýšenia povedomia verejnosti.

V nadväznosti na plánovaný náučný chodník, by bolo vhodné pozdĺž okraja CHA (medzi CHA a cestou 2. triedy) vybudovať chodník pre peších – s možnosťou jeho napojenia na chodník pre peších na konci Muránskej ulici a zároveň na plánovaný náučný chodník v chránenom území. Tento zámer by bolo možné zrealizovať v prípade rekonštrukcie štátnej cesty II/532 Tornaľa – Muráň (vedúcej medzi CHA a starým cintorínom), keďže predmetná cesta má byť prekategORIZOVANÁ z cesty 2. triedy na cestu 1. triedy (cf. ANONYMUS 2018b) (a v tejto súvislosti bude potrebná jej rekonštrukcia – aby spĺňala kritériá pre cestu 1. triedy).

Siete

Negatívny vplyv existencie káblových sietí v území sa sekundárne prejavuje pri ich prípadnej oprave – a to zasiahnutím do vegetačného krytu pri výkopových prácach. V prípade ak takáto situácia nastane je potrebné zabezpečiť, aby sa potrebné práce realizovali aj s dohľadom Správy NP Muránska planina. Výkopové práce je potrebné realizovať tak, aby bloky s vegetačným krytom boli vyberané šetrne a aby boli presunuté na iné miesto (pričom by boli poukladané na celte alebo fólii položenej na danom mieste; podobne je potrebné postupovať aj pri výkope zeminy – aby zeminou nedošlo k zasypaniu okolitého vegetačného krytu) a po skončení prác ich naspäť „presunuli“ (posadili) na pôvodné miesto.

Areál s vodárenským zdrojom

Čo sa týka využívania oploteného areálu bývalého vodárenského zdroja, súčasné jeho využívanie – ako záhradka (prevažne na sadenie zeleniny), sa nejavil ako negatívne na príľahlé časti chráneného územia. Negatívnym prvkom bol akurát organický odpad (z trusu zajacov – z chovu priamo v areáli), zistený na okraji lúky v tesnej blízkosti vstupnej brány do objektu. Z hľadiska najoptimálnejšieho využívania areálu by bolo, keby pozemok v oplotenom areáli bol využívaný max. ako záhradka s ovocnými stromami (miestne pestované staré odrody) a kosením prirodzeného trávniku v areáli a pod stromami (bez rozorávania/rýľovania pôdy – v súvislosti s pestovaním zeleniny v súčasnosti – do r. 2017). Čo sa týka prístupovej cesty k vodárenskému objektu, tak tak z hľadiska zabezpečenia jej prevádzkovateľného stavu do úvahy pripadajú menšie opravy – napr. vysypanie prípadných dier prírodným kamenivom/štrkom. Odporúča sa, aby predmetná parcela s vodárenským areálom (KN-C č. 2701) bola vykúpená štátom.

Návštevnosť územia

Predmetné územie bolo doposiaľ charakteristické takmer žiadnou návštevnosťou ľuďmi (nepočítajúc občasné korčuľovanie detí na zamrznutej lúke – na ľade v zimnom období). S vyššou atraktivitou lokality (ako chráneného územia) by sa však mohla zvýšiť návštevnosť územia – a to v letnom období. Takáto návštevnosť by sa mohla v území negatívne prejaviť v letnom období, a to napr. v súvislosti s možným „pováňaním“ narastajúcej travinnej vegetácie, čo by mohlo mať za následok menej kvalitné pokosenie lúky. Návštevnosť lokality v zimnom období (so snehovou pokrývkou) nemá žiadny negatívny vplyv na stav územia. Aj z tohto dôvodu je pohyb v území legislatívne upravený. Zákaz pohybu návštevníkov v území – v B zóne (č. 2508/2 a 2700 registra C katastra nehnuteľností) v zmysle vyhlášky Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 6/2011 z 18. marca 2011 neplatí v období od 1. novembra do 31. marca, a v C zóne (KN-C č. 2700). Povolenie pohybu v danom období bolo umožnené z dôvodu, že územie bolo aj historicky v zimnom období navštevované – a to najmä na korčuľovanie na zamrznutej lúke. Doposiaľ nebol pozorovaný žiadny negatívny vplyv takýchto aktivít na územie.

Odpady

Veľmi negatívnou činnosťou je vynášanie odpadu na okraj územia je. Odstránenie odpadu je potrebné zabezpečiť v spolupráci s Mestom Revúca. V spolupráci s Mestskou políciou Revúca – pri zabezpečení pravidelných obchôdzkach územia – je možné preventívne zabráňovať takýmto nelegálnym aktivitám.

Zmena vlastníckych/užívateľských pomerov na dotknutých pozemkoch

Predmetné územie je pomerne dlhodobo (min. posledných 50–60 rokov) desaťročia pravidelne poľnohospodársky obhospodarované (spravidla 1 až 2 krát ročne kosené a občasne aj dopásané) – v minulosti Jednotným družstvom (JRD) Revúca, v súčasnosti „nástupníckou“ organizáciou Agrodružstvo-S, Revúca. Minulý aj súčasný spôsob obhospodarovania je v zásade vyhovujúci na zachovanie predmetov ochrany a ich existujúceho stavu (biotopov a chránených druhov). Užívateľ lúk, Agrodružstvo-S, Revúca, má (by mal mať) s vlastníkmi dotknutých pozemkov uzatvorené nájomné zmluvy.

Negatívny (nepriaznivý) vplyv na predmety ochrany (z hľadiska spôsobu obhospodarovania), by mohol nastať v dôsledku zmeny majiteľov/majiteľa (či užívateľa) dotknutých pozemkov, a to v situácii ak by napr. nový majiteľ pozemku mal iné predstavy o využívaní pozemku, resp. by sa pri prenájme/užívaní nedohodol s daným užívateľom, čo by mohlo mať za následok (dočasnú) zmenu obhospodarovania (napr. nerealizovanie kosenia) na dotknutom pozemku/dotknutých pozemkoch. V tejto súvislosti a v prípade, žeby niektorý majiteľ v chránenom území mal záujem odpredať pozemok alebo podiel (pozemky na parcelách č. 2700 a 2508/2 registra C katastra nehnuteľností), by bolo najvhodnejšie, keby daný pozemok bol vykúpený štátom⁶ alebo priamo súčasným užívateľom dotknutých biotopov, a to Agrodružstvom-S, Revúca, ktorý aj do budúcnosti deklaruje zachovanie súčasného spôsobu obhospodarovania. V prípade parcely č. 2701 registra C katastra nehnuteľností, na pozemku ktorej sa nachádza bývalý vodárenský objekt, s nádržou pre vodu, cieľom je zachovanie tohto objektu (z historického dôvodu) s využitím príslušného areálu – ako záhradky s ovocnými stromami (staré odrody jabloní) s charakterom lúky a zachovaním existujúcich vrb, taktiež sa odporúča jeho vykúpenie štátom.

V súvislosti s parcelou č. 2701 (druh pozemku: vodné plochy), na ktorej sa nachádza areál s bývalým vodárenským zdrojom, sa odporúča upravenie jej hraníc (geodetickým zameraním), a to tak, aby sa zosúladiť so skutočným stavom – tvarom pozemku, na ktorom sa predmetný areál reálne nachádza.

Výskumy

V prípade, že pri niektorých druhoch či biotopoch (predmety ochrany) dochádza k zníženiu populácie či dochádza k zhoršovaniu stavu biotopu, výsledky výskumných aktivít zameraných na dané predmety ochrany, môžu významne prispieť k zisteniu možných príčin a na tomto základe je možné prijať opatrenia. Takisto výskumom je možné zistiť východiskový stav v súvislosti s určitým predmetom ochrany. Podobne ako monitorinky tak primárne aj samotné výskumy sú dôležité z hľadiska poznania druhov (ekológie, biológie) a biotopov (stavu). Z botanických výskumov sa v roku 2014 sčasti realizoval inventarizačný výskum machorastov (PETRÁŠOVÁ 2014) a prebehlo mapovanie nelesných biotopov (HRIVNÁK 2014), v rámci ktorého bol urobený aj súpis vyšších rastlín. Zo zoologických výskumov sa v území doposiaľ zrealizoval len prieskum chrobákov (PROFANT 2014). Podrobnejšie zoologické výskumy však absentujú.

V súvislosti s predmetom ochrany (s modráčikom krvavcovým) v danom území (ale aj vôbec na „modráčikových“ lúkach v príslušných lokalitách) úplne chýbajú dôležité informácie

⁶ Podľa § 63 ods. 1 Zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov *K pozemkom nachádzajúcim sa za hranicami zastavaného územia obce s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, ktoré nie sú vo vlastníctve štátu, má štát predkupné právo.*

o mravcoch (*Formicidae*), na ktoré je práve existenčne naviazaný motýľ modráčik krvavcový. Z tohto dôvodu je potrebné zabezpečiť realizáciu myrmekologických výskumov – zameraných na inventarizáciu mravcov, ich populačnú štruktúru a identifikáciu ich optimálnych životných podmienok. Na základe výsledkov týchto výskumov bude možné o. i. identifikovať optimálny spôsob manažmentu lúky z hľadiska existenčných nárokov mravcov a tak aj z hľadiska ich lepšej ochrany. V súčasnosti najväčším špecialistom, ktorý sa venuje výskumu mravcov, je Pavel Bezděčka (Muzeum Vysočiny Jihlava). Okrem výskumu mravcov by sa v území mohli realizovať aj podrobnejšie výskumy iných skupín bezstavovcov (napr. motýle, chrobáky) či drobných stavovcov (napr. hlodavce, hmyzožravce).

Monitoring

Z ohľadom na zlepšenie poznania územia (hodnotenia stavu predmetov ochrany) či zistenia vplyvu abiotických faktorov (hladina podzemnej vody) na priaznivý stav jednotlivých predmetov ochrany, je potrebné zabezpečiť monitoring biotopov (Lk1, Lk5, Lk6, Lk10 – na TMP) a pravidelný monitoring druhov *Bombina variegata* a *Maculinea teleius* (koniec júla až začiatkom augusta) a druhu *Triturus vulgaris* (pozorovanie, odchyt a sčítavanie jedincov počas reprodukcie a vodnej fázy života, počítanie znášok, odchyt a určovanie larválnych štádií, registrácia hlasových prejavov, dokumentácia).

3. Ciele starostlivosti a opatrenia na ich dosiahnutie

3.1. Stanovenie dlhodobých cieľov starostlivosti v nadväznosti na ekologicko-funkčné priestory a zóny

CHA Lúka pod cintorínom sme rozčlenili na 5 ekologicko-funkčných priestorov (EFP) a 2 zóny:

Ekologicko-funkčné priestory (EFP):

- **EFP1** – obhospodarovaná lúka
- **EFP2** – neobhospodarované okrajové časti s lesnými, krovinnými a travinno-bylinnými biotopmi
- **EFP3** – reprodukčné jamy
- **EFP4** – iná drevinová vegetácia
- **EFP5** – areál s vodárenským objektom

Zóny:

- **Zóna B:** zóna so 4. stupňom ochrany
 - zahrňuje pozemky parciel č. 2508/2 a 2700 registra C katastra nehnuteľností (druhy pozemkov TTP)
 - výmera zóny je 46 756 m²
 - v rámci zóny sa nachádzajú nasledovné EFP – EFP1, EFP2, EFP3 a EFP4
- **Zóna C:** zóna s 3. stupňom ochrany
 - pozemok parcely č. 2701 registra C katastra nehnuteľností (vodné plochy), t.j. areál vodárenského objektu
 - výmera zóny je 2 935 m²
 - v rámci zóny sa nachádza EFP5; do zóny v súčasnosti zasahuje aj EFP1

Ekologicko-funkčné priestory:

● EFP1 – Kosená lúka

- výmera: 4,064 ha
- ide o dominantnú plochu s lúkou, ktorá je spravidla dlhodobo a pravidelne obhospodarovaná kosením – traktorovou kosačkou (na malej časti plochy sa však kosenie traktorovou kosačkou z dôvodu sporadického veľkého zamokrenia nevykonáva pravidelne)
- komplex lúčnych biotopov; vyžaduje si pravidelné kosenie 1–2 krát za rok
- v strede lúky rastie niekoľko solitérnych vrb (*Salix fragilis*); na okraji lúky pri cestnej komunikácii sa vyskytujú náletové drviný – napr. bršlen (*Euonymus europaeus*)
- na okraji – pri areáli vodárenského areálu (južný okraj) sa nachádza betónový stĺp s „umelou“ hniezdnou podložkou pre bociana bieleho
- predmety ochrany: biotopy Lk1, Lk5, Lk6, Lk7, Lk10, kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*)

● EFP2 – Fragmenty lesných, krovinných a nelesných biotopov (fragmenty lužných vrbových lesov, vrbových krovín, spoločenstiev ostríc a vysokých travinno-bylinných spoločenstiev)

- výmera: 0,431 ha
- ide o neobhospodarované časti územia (avšak ide o biotopy) v západnej a severnej časti územia (pozdĺž železničnej trati a v severnom cípe za jarkom); súčasťou EFP je aj melioračný kanál (jarok); pozdĺž jeho časti (v severnom cípe CHA) je „stromoradie“ vrb krehkých
- je situované mimo plochy existujúceho LPISu (z r. 2017)
- je tvorené viacerými typmi vegetácie:
 - stromovitá vegetácia s vrbou krehkou (*Salix fragilis*) a primiešanou čremchou strapcovitou (*Padus racemosa*) a jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*) (fragmenty/štádiá biotopov Ls1.1/Ls1.3)
 - ostricové spoločenstvo as. *Caricetum buekii*
 - krovinná vegetácia s vrbou popolavou (*Salix cinerea*) (biotop Kr8)
 - vysokobylinné porasty s túžobníkom brestovým (*Filipendula ulmaria*) (Lk5)
- osobitné záujmy ochrany prírody (biotopy, príp. ich fragmenty):
 - biotopy lužných lesov – Ls1.1 a Ls1.3, a spoločenstvo *Caricetum buekii*
 - biotopy Lk5 a Kr8
- manažment:
 - biotopy: nelesné biotopy (biotop Lk5 a spoločenstvo *Caricetum buekii*) si vyžadujú kosenie s frekvenciou jeden krát za 2–3 roky; v lesných/krovinných biotopoch – Ls1.1, Ls1.3 a Kr8 z dôvodu ich ochrany a zachovania (priaznivého stavu) nerealizovať výrub, prípustná je len redukcia okrajových jedincov (napr. orez konárov) zasahujúcich do príľahlých nelesných biotopov príp. do ochranného pásma železnice
 - melioračný kanál: vyčistenie v prípade potreby (s podmienkami určenými Správou NP Muránska planina)

● EFP3 – Reprodukčné jamy pre obojživelníky

- výmera: 0,021 ha
- ide o jednu existujúcu a jednu plánovanú reprodukčnú jamu pre obojživelníky
- predmety ochrany: kunka žltobruchá, mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*)

- manažment: jamu je potrebné vyčistiť/čistiť od narastajúcej vegetácie (vrátane náletov drevín) a biomasu odstrániť (vždy po zarastení; jama najčastejšie zarastá pálkou širokolistou); v prípade potreby je možné jamu prehĺbiť. Okolo jamy je potrebné vybudovať drevené oplotenie (z kolov) Príľahlé časti je vhodné pokosiť (s frekvenciou kosenia v závislosti od typu prítomného biotopu).
- **EFP4 – Iná drevinová vegetácia**
 - výmera: 0,172 ha
 - drevinová vegetácia v juhovýchodnej časti územia pozdĺž cestnej komunikácie (stromoradie topoľov čiernych a iná stromová a krovinná vegetácia), línie drevín (zväčša vrb) vedľa poľnej cesty smerujúcej k vodojemu a skupinka drevín (s jedným pagaštanom konským) na východnom okraji medzi cestnou komunikáciou a reprodukčnou jamou
 - v EFP4 (vo svahu pod cestou v južnej časti územia) sa vyskytuje aj zárasť s inváznym pohánkovcom japonským (*Fallopia japonica*), ktorý je potrebné zlikvidovať
- **EFP5 – Areál s bývalým vodárenským objektom s nádržou vody**
 - výmera: 0,294 ha
 - oplotený areál s vodárenským objektom, ktorý je sčasti využívaný ako záhradka
 - predmety ochrany: areál je súčasťou biotopu kunky žltobruchej (zimovisko)
 - využívanie: zachovanie využitia ako záhradky (bez použitia umelých hnojív a pesticídov); odporúčame však využitie ako ovocnej záhradky (s výsadbou „starých krajových“ odrôd jabloní pestovaných v Revúcej) príp. realizovať revitalizáciu pozemku v okolí vodárenského objektu – a to napr. „zatrávením“ (pôvodným vegetačným krytom – z daného chráneného areálu) s možnou výsadbou drevín (spomínané jablone alebo (hlavové) vrby krehké)

Dlhodobým/strategickým cieľom starostlivosti o CHA Lúka pod cintorínom je: *Zabezpečiť zachovanie priaznivého stavu biotopov európskeho významu a druhu európskeho významu a kunka žltobruchá a dosiahnuť zlepšenie stavu druhu modráčik krvavcový a následne udržať dosiahnutý zlepšený stav.*

3.2. Stanovenie operatívnych cieľov v nadväznosti na ekologicko-funkčné priestory a zóny

Operatívny (vedľajší) cieľ 1: Udržať stav biotopov Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430) v stave kategórie B (priaznivý – dobrý) a zlepšiť stav populácie druhu modráčik krvavcový podľa hodnotenia v SDF zo stavu C nepriaznivý – narušený) do stavu B (priaznivý – dobrý) a zachovať stav biotopov národného významu Lk6, Lk7 a Lk10 na celej výmere EFP1.

Operatívny (vedľajší) cieľ 2: Udržať hodnotenie priaznivého stavu populácie druhu kunka žltobruchá podľa hodnotenia v SDF (v stave A/priaznivý – výborný).

Operatívny (vedľajší) cieľ 3: Zachovať stav ostatných mokradných biotopov (Kr8, Ls1.1, Ls1.3, spoločenstvo *Caricetum buekii*).

Operatívny (vedľajší) cieľ 4: Zvýšiť povedomie verejnosti o hodnotách územia s cieľom eliminácie negatívnych vplyvov na územie a jeho predmety ochrany.

3.3. Rámcové plánovanie a modely hospodárenia pre lesné biotopy

V predmetnom území sa nenachádzajú lesné pozemky, preto sa kapitola osobitne nevypracováva.

3.4. Navrhované opatrenia, stanovenie harmonogramu ich plnenia, určenie subjektu zodpovedného za nich, stanovenie merateľných indikátorov ich plnenia

Tab. 5 Navrhované opatrenia a stanovenie harmonogramu ich plnenia

1. Poľnohospodárska a manažmentová činnosť						
Operat. cieľ 1:	Udržať stav biotopov Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430) v stave kategórie B (priaznivý – dobrý) a zlepšiť stav populácie druhu modráčik krvavcový podľa hodnotenia v SDF zo stavu C nepriaznivý – narušený) do stavu B (priaznivý – dobrý) a zachovať stav biotopov národného významu Lk6, Lk7 a Lk10 na celej výmere EFP1.					
	Merateľný indikátor plnenia: zachovaný stav hodnotenia biotopov Lk1 a Lk5 (stav B) a dosiahnutý stav hodnotenia biotopov populácie druhu modráčik krvavcový v SDF zo stavu C (nepriaznivý – narušený) do stavu B (priaznivý – dobrý), zachovaný biotop druhu (komplex biotopov Lk1, Lk6 a Lk7) s dostatkom jeho hostiteľských rastlín					
Opatrenie 1.1	Pravidelná starostlivosť o lúčne biotopy v rámci EFP1					
	Merateľný ukazovateľ plnenia: biotopy Lk1 a Lk5 pravidelne obhospodarované, bez známk eutrofizácie, sukcesie alebo degradácie, bez výskytu invázných druhov na výmere cca 1 ha, zachovaná výmera biotopov Lk6 a Lk7 s dostatočným zastúpením krvavca lekárskeho ako hostiteľskej rastliny modráčika krvavcového, stabilná populácia modráčika v území					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
1.1.1	Pravidelné traktorové kosenie lúčnych biotopov (Lk1, Lk6, Lk7) 1 až 2 krát za rok (1. krát v júni – do konca mesiaca z dôvodu ochrany populácie modráčika krvavcového a 2. krát v septembri – zásadne po 20. auguste) s následným odstránením biomasy (odvoz vyhrabanej	Každoročne pokosený biotop, bez (nahromadenej) stariny a nežiadúcej sukcesie, zlepšený stav biotopu Lk1 na výmere 1 ha, stabilná populácia druhu modráčik krvavcový v území	2018–2047 (každoročne)	Užívateľ pozemku	Užívateľ pozemku	1

	biomasy/sena – až po jeho presušení).					
1.1.2	Pravidelné ručné kosenie lúky 1 krát za *1 až 2–3 roky (1 krát za 1–2 roky) na ploche ca 0,3 ha – a to na tých miestach, kde nie je z rôznych dôvodov (najmä z dôvodu vysoko položenej hladiny spodnej vody) možné pokosenie traktorovou kosačkou *1 krát za 1–2 roky (kosiť biotop Lk6); 1 krát za 2–3 roky (kosiť len okrajové časti s Lk5, Lk10, Vo8 a spoloč. s <i>Carex buekii</i>) Kosenie realizovať v júni do konca mesiaca (s následným odstránením biomasy; (odvoz vyhrabanej biomasy/sena). Kosba je možná ručnou motorovou kosačkou, príp. krovínorezom alebo klasicky kosou.	Každoročne pokosený biotop, bez (nahromadenej) stariny a nežiadúcej sukcesie, udržiavaný alebo zlepšený stav biotopov – napr. Lk5, Lk6, Lk10 – na výmere 0,3 ha; stabilná populácia druhu modráčik krvavcový v území	2018–2047 (1 krát za 1 až 2–3 roky, podľa typu biotopu)	Užívateľ pozemku, ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1
1.1.3	Extenzívna pastva hovädzím dobytkom, príp. aj kozami alebo ovcami (po druhej kosbe) – na jeseň (október až november) v zaťažení do 50 kráv a 10 kôz.	Prepásaný biotop (bez nahromadenej stariny a nežiadúcej sukcesie) na výmere min. 1 ha, prítomnosť živnej rastliny modráčika krvavcového	2018–2047 (podľa potreby – keď po kosbe je ešte dostatok biomasy k paseniu)	Užívateľ pozemku	Užívateľ pozemku	1
1.1.4	Udržiavanie územia bez rozorávania, dodatkového hnojenia umelými hnojivami a bez mulčovania.	Zachovaná výmera všetkých typov biotopov bez výskytu nevhodných spôsobov starostlivosti, realizované kontroly stavu biotopov v území	2018–2047 (nepretržite)	Užívateľ pozemku, ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Užívateľ pozemku	1

Opatrenie 1.2	Záchrané transfery na posilnenie populácií vybraných druhov rastlín a živočíchov					
	Merateľný ukazovateľ plnenia: reintrodukcia chráneného kosatca sibírskeho do územia a reintrodukcia nechránených ale významných či vzácných druhov rastlín vyskytujúcich sa na pozostatkoch aluviálnych lúk v blízkom okolí – spravidla na neperspektívnych lokalitách či stanovištiach (cesnak hranatý, kosatec žltý, príp. iné druhy); posilnenie populácie chráneného vstavačovca májového (v prípade možnosti získania jedincov z iných vhodných ale neperspektívnych lokalít); zvýšená početnosť živnej rastliny druhu modráčik krvavcový a následne zlepšenie stavu druhu (dosiahnutý stav B).					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
1.2.1	Transfer jedincov, vrátane výsevu semien, <i>Iris sibirica</i> do CHA (transfer 3 jedincov z lokality pri strelnici). Presadenie uskutočniť v období apríl – začiatok júna; výsev semien z reintrodukovaných ale aj v území novo narastených jedincov realizovať v období od konca augusta až polovice októbra.	reintrodukované jedince sú vitálne a životaschopné a v nasledujúcich rokoch po presadení sa aj rozmnožujú; v území sú vytvorené podmienky pre zachovanie druhu	2018–2047 (transfer 2018–2020; výsev semien – podľa možnosti 2019–2047)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1
1.2.2	*Transfer chráneného druhu <i>Dactylorhiza majalis</i> (do chráneného územia), ktorý sa v danom území vyskytuje veľmi zriedka (presadenie niekoľkých až niekoľkých desiatok či stoviek jedincov – podľa možnosti) *odporúčané opatrenie (realizovať v prípade ohrozenia druhu na iných zanikajúcich či inak neperspektívnych lokalitách v priľahlej oblasti Revúcej – napr. lokality ohrozené plánovanou výstavbou).	zvýšená početnosť jedincov druhu <i>Dactylorhiza majalis</i> v rámci EFP1 – v prípade transferu; vytvorené podmienky pre jeho zachovanie	2020–2047 (v období máj–jún; podľa možnosti, t.j. v závislosti od dostupnosti rastlinného materiálu)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1
1.2.3	Transfer jedincov a výsev semien druhov – cesnak hranatý (<i>Allium angulosum</i>)	Reintrodukované presadené a/alebo vysiate jedince sú vitálne a životaschopné a	2018–2038 (priebežne – v odporúčaných termínoch)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1,2

	a kosatec žltý (<i>Iris pseudacorus</i>) do CHA (transfer 25–50 trsov A. <i>angulosum</i> z neďalekej lokality pri Maši a transfer 3 trsov I. <i>pseudacorus</i> z lokality Uhliarska, príp. aj realizovať výsev semien z jedincov zo spomínaných lokalít; presadenie uskutočniť v období apríl – začiatok júna alebo koniec augusta – október, výsev semien realizovať v období september – október) Pozn.: možné je realizovať prenos aj iných vzácnejších či zriedkavejších druhov, ktoré sa v území s najväčšou pravdepodobnosťou vyskytovali a zachovali sa vzácné v okolí (realizovať len v prípade ohrozenia daného druhu na iných neperspektívnych či zanikajúcich lokalitách v príľahlej oblasti Revúcej).	v nasledujúcich rokoch po presadení/vysiatí sa aj rozmnožujú; v území sú vytvorené podmienky pre zachovanie týchto druhov (vytvárajú „záložnú“ (mikro)populáciu).	realizácie pre jednotlivé druhy)			
1.2.4	*Posilňovanie populácie jedincov <i>Sanguisorba officinalis</i>, živnej rastliny motýľa <i>Maculinea teleius</i> – a to realizovaním transferov jedincov druhu (= transfery častí vegetačného krytu /blokov/ s výskytom jedincov predmetného druhu) z aluviálnych či iných vhodných / podobných typov lúk v doline Muránky). *nepovinné opatrenie (realizovať napr. v prípade, ak by	zvýšená početnosť druhu <i>Sanguisorba officinalis</i> v rámci EFP1 – v prípade transferu, potenciál pre zlepšenie populácie druhu modráčika	2018–2046 (v mesiaci apríl; podľa možnosti)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1

	malo dôjsť k plánovanému záberu/zničeniu (veľmi) vitálnej populácie krvavca lekárského na inej „krvavcovej“ lúke v okolitom území – v 1. stupni (napr. z dôvodu plánovanej výstavby).					
1.2.5	Prenos obojživelníkov do chráneného územia (z okolitého územia) – v prípade ohrozenia a možného úhynu týchto jedincov.	Prenesené jedince	2018–2047 (v prípade potreby)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1,2, 3,4
Opatrenie 1.3	Odstraňovanie invázných druhov rastlín – na východnej a juhovýchodnej hranici územia (medzi vlastnou lúkou – EFP I. a cestnou komunikáciou, a v EFP 4)					
	Merateľný indikátor plnenia: územie bez výskytu invázných druhov rastlín					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
1.3.1	Iniciovať pracovné stretnutie so správcom cestnej komunikácie s cieľom nastavenia vhodného obdobia údržby okraja cesty za účelom eliminácie výskytu zlatobyľe kanadskej (<i>Solidago canadensis</i>) a s cieľom nastavenia spôsobu likvidácie porastu pohánkovca japonského (<i>Falopia japonica</i>) [zlatobyľ sa vyskytuje na cestnom pozemku – KN-C č. 3904 – v tesnej blízkosti hranice CHA; pohánkovec sa vyskytuje na cestnom pozemku – KN-C č. 2465 – v tesnej blízkosti hranice CHA].	zrealizované pracovné stretnutia, dohodnuté termíny a spôsoby odstraňovania invázneho druhu	2018–2019	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1 - vonkajší okraj pri ceste 4 - vonkajší okraj pri ceste
1.3.2	Pravidelné kosenie okraja cesty pred kvitnutím zlatobyľe <i>Solidago canadensis</i> (aj s odstránením pokosenej biomasy) s cieľom jej eliminácie	pravidelne kosený okraj cesty, zníženie početnosti až postupná eliminácia invázneho druhu z územia	2018–2047 (každoročne)	správca cestnej komunikácie	správca cestnej komunikácie	1 - vonkajší okraj pri ceste

1.3.3	Zabezpečiť odstraňovanie porastu <i>Falopia japonica</i> , a to chem. metódou – injektážou herbicídu do dutých bylí trsov <i>F. japonica</i> vo vegetačnej sezóne (apríl až júl).	zníženie početnosti až postupná eliminácia invázneho druhu z územia	2018–2047 (každoročne až do úplnej eliminácie druhu)	Vlastník/užívateľ pozemku (KN-C č. 2465 – užívateľom je Mesto Revúca)	Vlastník/užívateľ pozemku (KN-C č. 2465 – užívateľom je Mesto Revúca), rozpočet vlastníka/užívateľa	4 svah pod cestou
1.3.4	Sledovanie paviniča päťlistého (<i>Parthenocissus quinquefolia</i>) a v prípade potreby zabezpečiť jeho odstraňovanie Pozn.: odporúčané opatrenie	zníženie početnosti a zabránenie jeho rozširovania	2018–2047 (podľa potreby)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	2, 4, 5 okraj EFP
Operat. cieľ 2:	Udržať hodnotenie priaznivého stavu populácie druhu kunka žltobruchá podľa hodnotenia v SDF (v stave A/priaznivý – výborný).					
	Merateľný indikátor plnenia: stav hodnotenia v SDF je priaznivý – výborný (stav A), vytvorené podmienky pre zachovanie populácie druhu v území					
Opatrenie 2.1	Znovuoobnovenie plnej funkčnosti reprodukčnej lokality druhu v rámci EFP3					
	Merateľný ukazovateľ plnenia: vytvorené podmienky pre reprodukciu kunky, upravená voľná vodná plocha v liahnisku (reprodukčnej jame)					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predkladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predkladaný spôsob financovania	EFP
2.1.1	Odstraňovanie zárastov pálky na reprodukčnej lokalite druhu. Odstránená páłka (ručne vytrhané príp. vykopané byle) sa odvezie mimo chránené územie – na oficiálnu skládku, príp. do zberného dvora alebo na kompostovisko.	plne funkčná reprodukčná lokalita kunky, bez porastov pálky.	2018 a následne v prípade potreby (do roku 2046)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	3

2.1.2	Prehĺbenie (ručné kopanie) existujúcej reprodukčnej lokality – na hĺbku ca 0,7 – 1 m a plochu 5 × 4 m (max 10 × 10 m). Sediment vybraný z jamy sa rovnomerne rozhrnie po okraji jamy.	prehĺbená reprodukčná lokalita so stálou vodnou hladinou	2018–2019 a následne v prípade potreby (do roku 2046)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	3
Opatrenie 2.2	Umiestnenie migračných zábran (len v prípade potreby) v čase jarnej migrácie obojživelníkov (február až máj)					
	Merateľný indikátor plnenia: neznížená početnosť druhu počas migrácie					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predkladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predkladaný spôsob financovania	EFP
2.2.1	Realizovanie pravidelných kontrol pozdĺž hlavnej cesty v čase potenciálneho začiatku jarnej migrácie druhu, aby sa vystihol jej začiatok.	realizované kontroly v období jarnej migrácie druhu	Každoročne každé 3 dni v jarých mesiacoch (2018–2047)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1 - okraj pri štátnej ceste
2.2.2	Inštalácia zábran na zachytenie migrujúcich obojživelníkov po okraji chráneného územia pozdĺž hlavnej cesty (cesty 2. triedy) – len v prípade potreby, t.j. ťahu obojživelníkov cez komunikáciu* *pozn.: odkedy bola vykopaná generačná jama pre obojživelníky, nebolo potrebné inštalovať zábrany pozdĺž cesty.	umiestnené zábrany, minimalizovaná mortalita druhov na ceste	február – marec (inštalácia zábran); apríl – máj (odstránenie) (2018–2047)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1 - okraj pri štátnej ceste
2.2.3	V prípade inštalácie zábran – pravidelná kontrola zábran a prenos obojživelníkov do chráneného územia (k reprodukčným plochám).	kontroly a zabezpečený prenos obojživelníkov, zachovaný potenciál pre udržanie druhu	len v prípade inštalácie zábran (2018–2047) každoročne – aspoň dvakrát za deň v čase migrácie	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1 - okraj pri štátnej ceste, 3

Operat. cieľ 3:	Zachovať stav ostatných mokradných biotopov (Kr8, Ls1.1, Ls1.3, spoločenstvo <i>Caricetum buekii</i>.					
	Merateľný ukazovateľ plnenia – zachovaná výmera a stav biotopov Ls1.1/Ls1.3 (1800 m ²), Kr8 (800 m ²) a <i>Caricetum buekii</i> (100 m ²) v EFP2 a dobrý stav (aj zdravotný) drevinovej vegetácie (kroviny a stromy) v rámci EFP4					
Opatrenie 3.1	Manažmentové opatrenia v mokradných biotopov v rámci EFP2					
	Merateľný ukazovateľ plnenia: nezmenšená výmera biotopu asoc. <i>Caricetum buekii</i> , bez zarastania nežiaducou drevinovou vegetáciou, zachovanie výmery lesných a krovinných biotopov (EFP 2)					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
3.1.1	Výrub mladých náletových drevín v nelesných biotopoch (v mimo vegetačnom období – koncom jesene a začiatkom zimy) a odnos biomasy mimo lokalitu.	zachovaná nezmenšená výmera biotopu porastov vysokých ostríc asoc. <i>Caricetum buekii</i> bez zarastania náletom	2018–2047 (podľa potreby – aspoň každých 5 rokov)	Užívateľ pozemku, ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Užívateľ pozemku, ŠOP SR, alebo iné zdroje	2
3.1.2	Dohodnúť s užívateľom pozemkov aj občasné prekosenie vysokých ostríc asoc. <i>Caricetum buekii</i> v rámci EFP2 (1 krát za 2–3 roky), najmä termín a spôsob kosby.	zrealizované stretnutia s užívateľom pozemkov, dohoda o zabezpečovaní starostlivosti	2018–2019, následne podľa potreby	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	ŠOP SR	2
3.1.3	Kosenie spoločenstiev vysokých ostríc asoc. <i>Caricetum buekii</i> 1 krát za 2–3 roky, ľahkou mechanizáciou s následným odstránením pokosenej biomasy jej vynosením z lokality.	zachovaný stav biotopu Lk5 a porastov vysokých ostríc (<i>Caricetum buekii</i>) v území	2018–2047 (každé 2–3 roky)	Užívateľ pozemku, ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Užívateľ pozemku, ŠOP SR, alebo iné zdroje	2
3.1.4	Nerúbať dreviny v biotopoch Ls1.1/Ls1.3 a Kr8 (s výnimkou rozrastajúcich sa okrajov – vid' nižšie)	zachovaná nezmenšená výmera a zachovaný stav biotopov Ls1.1/Ls1.3 (fragment lužného lesa) a Kr8	2018–2047	Užívateľ pozemku, ŠOP SR – Správa NP Muránska planina, Správca železničnej trate	Užívateľ pozemku, ŠOP SR, správca trate alebo iné zdroje	2
3.1.5	Redukcia rozrastajúcich sa okrajov biotopov drevín (Ls1.1/Ls1.3 a Kr8) = výrub/skrátenie.	zachovaná nezmenšená výmera biotopov Ls1.1 (fragment lužného lesa) a Kr8	2018–2047 (podľa potreby)	Užívateľ pozemku, ŠOP SR – Správa NP Muránska planina, Správca	Užívateľ pozemku, ŠOP SR, správca trate alebo iné zdroje	2

	rozrastajúcich sa „drevinových“ častí (časti krovin, konáre, nové jedince), ktoré zasahujú do priľahlých lúčnych biotopov alebo do ochranného pásma železnice príp. cesty; výrub realizovať v mimohniezdnom období a biomasu následne odnieť mimo lokalitu.			železničnej trate		
Opatrenie 3.2	Údržba krovinej a stromovitej vegetácie v zarastených častiach územia, vrátane „údržby“ lesných a krovinných biotopov					
	Merateľný ukazovateľ plnenia: zachovanie rozptýlených porastov (skupiniek) drevín v území (EFP 4) na súčasnej výmere (500–550 m ²) a v priaznivom zdravotnom stave, zachovanie výmery nelesných biotopov v EFP 1					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
3.2.1	Iniciovať pracovné stretnutie so správcom /užívateľom cestnej komunikácie a užívateľmi dotknutých pozemkov s cieľom nastavenia vhodného obdobia údržby drevín (drevinovej vegetácie).	zrealizované pracovné stretnutie, dohodnutý spôsob a rozsah údržby drevín – v prípade potreby	2018–2020	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	ŠOP SR	4

3.2.2	Údržba drevín: ○ Redukcia rozrastajúcich sa drevín (do príľahlých nelesných biotopov); ○ výrub chorých a poškodených drevín a stromov ohrozujúcich príľahlé priestory (vrátane cestnej komunikácie); ○ údržba / orez stromov v blízkosti umelého hniezda pre bociana bieleho Pozn.: výruby realizovať v mimohniezdnom období (výruby veľkých stromov realizovať najlepšie v zimnom období so snehovou pokrývkou na zamrznutej pôde) a biomasu následne odnieť mimo lokalitu (v prípade ohrozenia je možné prípadné výruby/orezy realizovať aj v hniezdnom období); orezané konáre (biomasu) je potrebné odstrániť – odvieť mimo lokalitu (na povolenú skládku).	Zachovaná drevinová vegetácia (porasty stromov a krovín) a ich nezmenšená výmera a dobrý zdravotný stav	2018–2047 (podľa potreby)	Užívateľ pozemku, ŠOP SR – Správa NP Muránska planina Pozn.: všetky orezy/výruby realizovať pod dohľadom pracovníka Správy NP Muránska planina!	Užívateľ /správca pozemku	4
-------	--	---	---------------------------	---	---------------------------	---

2. Monitoring a výskum

Operat. cieľ 2:	Udržať hodnotenie priaznivého stavu populácie druhu kunka žltobruchá podľa hodnotenia v SDF (v stave A/priaznivý – výborný).					
	<u>Merateľný indikátor plnenia:</u> stav hodnotenia v SDF je priaznivý – výborný (stav A)					
Opatrenie 2.3	Pravidelný monitoring stavu populácie kunky žltobruchej					
	<u>Merateľný indikátor plnenia:</u> údaje o stave druhu v rámci územia vzhľadom k realizovaným opatreniam					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
2.3.1	Monitoring druhu: pozorovanie, odchyt a sčítavanie jedincov počas reprodukcie	Správy z monitoringov, záznamy v KIMS	Každoročne (2018–2047)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	3, 1

	a vodnej fázy života, počítanie znášok, registrácia hlasových prejavov a dokumentácia.					
2.3.2	Vyhodnotenie stavu druhu na základe údajov z aktivity 2.2.1, vzhľadom k realizovaným opatreniam.	údaje o stave populácie druhu v území	každých 5 rokov počas platnosti PS (do roku 2046)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	3, 1
Operat. cieľ 1:	Udržať stav biotopov Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430) v stave kategórie B (priaznivý – dobrý) a zlepšiť stav populácie druhu modráčik krvavcový podľa hodnotenia v SDF zo stavu C nepriaznivý – narušený do stavu B (priaznivý – dobrý) a zachovať stav biotopov národného významu Lk6, Lk7 a Lk10 na celej výmere EFPI. Merateľný indikátor plnenia: stav hodnotenia biotopu Lk1 a druhu modráčik krvavcový v SDF zmenený zo stavu C (<i>nepriaznivý - narušený</i>) do stavu B (<i>priaznivý - dobrý</i>)					
Opatrenie 1.4	Pravidelný monitoring stavu biotopu Lk1 a druhu modráčik krvavcový Merateľný indikátor plnenia: údaje o stave druhu a biotopu Lk1 v rámci územia vzhľadom k realizovaným opatreniam					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFPI
1.4.1	Monitoring druhu modráčik krvavcový: sledovanie a sčítavanie jedincov.	Správy z monitoringov, záznamy v KIMS	Každoročne v sezóne (2018–2047)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1
1.4.2	Monitoring biotopu Lk1 na trvalej výskumnej ploche (4 × 4 m), ktorá bude založená v r. 2018.	Správy z monitoringov, záznamy v KIMS	Každé 3 roky (2018–2047)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1
1.4.3	Monitoring biotopu Lk5 na trvalej výskumnej ploche (4 × 4 m).	Správy z monitoringov, záznamy v KIMS	Každé 3 roky (2018–2047)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	2
1.4.4	Vyhodnotenie stavu druhu.	údaje o stave populácie druhu a stave biotopu v území	každých 5 rokov počas platnosti PS (do roku 2047)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1
1.4.5	Výskum mravcov (myrmekologický výskum).	Výskumná správa s návrhom opatrení na ochranu mravcov, na ktoré je naviazaný druh modráčik krvavcový	V období (2019–2030) v závislosti od dostupnosti výskumníka	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1
1.4.6	Iné výskumy (vybrané skupiny bezstavovcov, hľodavce a hmyzožravce).	Výskumná správa	V období (2020–2030) V prípade možností	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1,2,3

3. Klimatické zmeny

Operat. cieľ 2:	Udržať hodnotenie priaznivého stavu populácie druhu kunka žltobruchá podľa hodnotenia v SDF (v stave A/priaznivý – výborný).					
	Merateľný indikátor plnenia: stav hodnotenia v SDF je priaznivý – výborný (stav A), sú vytvorené podmienky pre zachovanie populácie druhu aj napriek zmenám v klíme					
Opatrenie 2.4	V prípade suchých rokov (vysychanie lokalít vplyvom klimatických zmien) umelé vytváranie reprodukčných lokalít druhu kunka žltobruchá					
	Merateľný indikátor plnenia: v území existujú funkčné liahniská druhu, zachovaný stav populácie druhu					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
2.4.1	Prehlbovanie zazemnenej reprodukčnej lokality (terénnych depresí), prípadne tvorba ďalšej umelej reprodukčnej jamy na vhodnom mieste (ich vykpaním), tak aby sa vytvorilo ďalšie miesto s otvorenou vodnou hladinou – potrebné pre reprodukciu druhu. Veľkosť jám by mala byť plošne ca 20 m ² (max. 100 m ² ; napr. plocha 5 × 4 m až 10 × 10 m) a hĺbka 0,7 až 1 m. *na takom mieste, kde pri výkope jamy nedôjde k zničeniu biotopov – predmetom ochrany.	Existencia funkčných reprodukčných lokalít (v počte 1 až 3 reprodukčné jamy v EFP 1)	podľa potreby (2018–2047)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	3,1
Opatrenie 2.5	Záchranný prenos obojživelníkov (dospelých jedincov, lariev alebo vajíčok) v jarnom období (v čase ich reprodukcie a migrácie) v prípade potreby – napr. z dôvodu nepriaznivých stanovištných podmienok (nepriaznivé klimatické podmienky – such)					
	Merateľný indikátor plnenia: zachovaná populácia druhu v období nepriaznivých podmienok					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
2.5.1	Pravidelne kontrolovať stav lokality a reprodukčných plôch pre obojživelníky.	realizované kontroly územia	každoročne (2018–2047)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	3, 2
2.5.2	V prípade nepriaznivých	populácia druhu v čase reprodukcie vo	každoročne podľa potreby	ŠOP SR – Správa NP	Rozpočet ŠOP SR	3, 2

	podmienok (vysychanie reprodukčných lokalít) – zabezpečiť prenos vajíčok, lariev alebo aj dospelých jedincov na vhodné miesta v rámci lokality.	vhodných podmienkach, zachovaný stav populácie druhu	(2018–2047)	Muránska planina		
4. Verejnosť						
Operat. cieľ 4:	Zvýšiť povedomie verejnosti o hodnotách územia s cieľom eliminácie negatívnych vplyvov na územie a jeho predmety ochrany.					
	<u>Merateľný indikátor plnenia:</u> stav hodnotenia biotopu Lk1 a druhu modráčik krvavcový v SDF je zmenený zo stavu C (nepriaznivý - narušený) do stavu B (priaznivý - dobrý) a je zachovaný stav druhu kunka žltobruchá v stave A					
Opatrenie 4.1	Realizácia aktivít zameraných na komunikáciu s dotknutými subjektmi vrátane mestského zastupiteľstva					
	<u>Merateľný indikátor plnenia:</u> zníženie negatívneho vplyvu na územie, vrátane nelegálnych skládok odpadu					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
4.1.1	Komunikácia s Mestským úradom v Revúcej vo veci riešenia skládkovania odpadu na okraji územia; komunikácia s Mestským úradom v Revúcej v Revúcej a vlastníkom reklamného panela (BigMedia, spol. s r.o., Bratislava) vo veci riešenia odstránenia umiestneného reklamného panelu.	realizované stretnutia, dohodnutý postup eliminácie nepriaznivých vplyvov na územie	2018–2019 – (následne podľa potreby)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	-
4.1.2	Odstránenie skládky odpadu na okraji územia	územie bez odpadkov	2019–2020	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina, Mesto Revúca	Rozpočet Mesta Revúca, ŠOP SR, iné zdroje	1
4.1.3	Odstránenie reklamného panelu na okraji územia	panel odstránený	2019–2020	Mesto Revúca, vlastník panelu	Rozpočet vlastníka panelu Mesta Revúca, iné zdroje	1
4.1.4	Komunikácia so správcom bývalého vodárenského objektu v území o jeho využití.	zrealizované stretnutia, dohodnutý postup údržby objektu	2018–2019 – (následne podľa potreby)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	5

4.1.5	Kontrola a údržba priestoru bývalého vodárenského objektu (vlastníkom, resp. užívateľom) podľa dohodnutých zásah v rámci aktivity 4.1.4, vrátane kosenia okolia stavby a jeho možného využívania, za podmienky, že nebude negatívne ovplyvnený vodný režim územia.	udržiavaný objekt bez negatívneho vplyvu na predmety ochrany územia	2018–2047	vlastník, resp. užívateľ objektu	vlastník, resp. užívateľ objektu	5
Opatrenie 4.2	Zvýšenie propagácie územia a jeho hodnôt v rámci širšej verejnosti <u>Merateľný indikátor plnenia:</u> stav hodnotenia v SDF je biotop v <i>stave C nepriaznivý - narušený</i> do stavu <i>B (priaznivý - dobrý)</i>					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovednosť	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
4.2.1	Údržba a správne vypletenie podložky „umelého hniezda“ na betónovom stĺpe – pre úspešné zahniezdenie bociana bieleho.	podložka „umelého hniezda“ je vypletená a pripravená pre zahniezdenie bociana bieleho	2018–2047 (podľa potreby)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	5
4.2.2	Údržba drevinovej zelene v blízkosti stĺpa s „umelým hniezdam“ (orez stromov v tesnej blízkosti stĺpa môže byť na hlavu).	Dreviny v blízkosti „umelého hniezda“ sú upravené a nezasahujú do úrovne s hniezdom	2018–2047 (podľa potreby)	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	1,5
4.2.3	Výstavba a zriadenie náučného (povalového) chodníka (v dĺžke cca 420 m; šírka chodníka cca 1,5 m), ktorý by prechádzal územím – parcelou KN-C č. 2700 (konkrétne od vodárenského objektu, napojením od cesty pri bráne objektu, západným okrajom lúky (pozdĺž železničnej trati, okrajom lužného „porastu“) a ďalej okrajom lúky popri meliorač. kanáli).	v území je vyznačený náučný chodník (chodník na lúke bude vybudovaný na drevených podvaloch)	2019–2030	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR, iné zdroje	1

4.2.4	Vytvorenie a osadenie informačných panelov o hodnotách územia (na trase navrhovaného náučného chodníka; v počte 3 až 5 panelov).	umiestnené informačné panely o hodnotách a histórii územia	2019–2030	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR, iné zdroje	1,5
4.2.5	Realizácia prednášok na školách v rámci environmentálnej výchovy – vrátane poukázania na hodnoty územia.	prednášky na školách aspoň 2 za rok	2018–2047	ŠOP SR – Správa NP Muránska planina	Rozpočet ŠOP SR	-
4.2.6	Zpracovanie pripomienok a návrhu na vytvorenie pešieho chodníka (dlažbový alebo asfaltový) po vonkajšom okraji chráneného územia a cestnej komunikácie (do prípadnej pripravovanej rekonštrukcie príľahlej cestnej komunikácie) alebo predostrenie návrhu pri inej vhodnej príležitosti.	V projektovej dokumentácii* zpracované pripomienky/požiadavky na vybudovanie pešieho chodníka po okraji chráneného územia a cestnej komunikácie *v prípade, že sa bude realizovať rekonštrukcia predmetnej cesty	2018–2047 (v čase prípravy projektu prípadnej rekonštrukcie cesty)	Správca cestnej komunikácie /investor, Mesto Revúca	Rozpočet ŠOP SR, iné zdroje	-

Skratky použité v tabuľke a poznámky:

- CHA = Chránený areál Lúka pod cintorínom
- Zákon = Zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- transfery jedincov a výsev semien (v aktivitách 1.2.1 a 1.2.2) sa budú realizovať v zmysle určenia činností podľa § 29 písm. c a § 40 ods. 1 Zákona

4. Spôsob vyhodnocovania plnenia programu starostlivosti

Tab. 6 Harmonogram aktivít a dosiahnutých výstupov

Aktivita	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047
1.1.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.1.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.1.3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.1.4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.2.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.2.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.2.3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.2.4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.2.5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.3.1	x	x																												
1.3.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.3.3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.3.4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.4.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.4.2			x		x				x			x			x			x			x			x			x			x
1.4.3			x		x				x			x			x			x			x			x			x			x
1.4.4					x				x						x						x					x				x
1.4.5		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																
1.4.6			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																
2.1.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.1.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.2.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.2.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.2.3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.3.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.3.2					x					x					x					x					x					x
2.4.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.5.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.5.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.1.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.1.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.1.3		x			x					x					x					x					x					x
3.1.4		x			x					x					x					x					x					x
3.1.5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.2.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.2.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.1.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.1.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.1.3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.1.4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.1.5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.2.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.2.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.2.3		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																
4.2.4		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																
4.2.5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.2.6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Poznámky k tabuľke 6:

- x – povinné opatrenie s povinnosťou realizácie v danom roku;
- $\bar{x}$ – povinné opatrenie s povinnosťou realizácie v niektorom roku/rokoch v rámci daných, za sebou nasledujúcich rokov, tj. v rámci daného obdobia (presný termín realizácia závisí od iných faktorov);
- x – nepovinné opatrenie (realizácia v prípade potreby/možnosti či iných príležitostí).

Plnenie aktivít by malo byť kontrolované podľa termínov v harmonograme navrhovaných opatrení (kapitola 3.4.) naplnením výstupu aktivity podľa stanoveného indikátora. Kontrola bude realizovaná samostatnou na to ustanovenou komisiou, v ktorej budú zástupcovia všetkých zainteresovaných subjektov. Termíny odpočtu budú nastavené logicky v termínoch, kedy je možné kontrolovať výstupy. V tabuľke je vyznačené predpokladané trvanie aktivity tromi znakmi – x, $\bar{x}$ a x – pre príslušný rok; ak je políčko tabuľky červene vyfarbené je v danom roku pri aktivite predpokladaný kontrolovateľný výstup.

Výstupom kontroly bude správa o vykonanej kontrole, ktorá bude odoslaná orgánu ochrany prírody, ktorý schvaľuje program starostlivosti o chránené územie s prípadnými návrhmi na modifikáciu programu starostlivosti podľa výsledkov riešených aktivít. Modifikácie budú považované za dodatky programu starostlivosti a po prerokovaní a schválení orgánom ochrany prírody sa stanú integrálnou súčasťou programu starostlivosti.

5. Použité podklady a zdroje informácií

Literatúra:

- ANONYMUS 2017: Kunka žltobruchá (*Bombina variegata*). – [cit. 2017-12-19]. Dostupné na: <http://www.vivarista.sk/m/clanky/46>
- ANONYMUS 2018a: Poľnohospodárske družstvo v Revúcej "v likvidácii" (Historický názov: Poľnohospodárske družstvo v Revúcej). – [cit. 2018-01-02]. Dostupné na: <https://www.finstat.sk/00202959>
- ANONYMUS 2018b: Vláda okresu Revúca poskytne ďalší milión eur nad rámec akčného plánu. – (uverejnené 06.12.2017 16:10) [cit. 2018-03-16]. Dostupné na:
 - <http://www.topky.sk/cl/100535/1674945/Vlada-okresu-Revuca-poskytne-dalsi-milion-eur-nad-ramec-akcneho-planu>
- BLANÁR D. 1993: Floristický prieskum (Tracheophyta) ľavej strany povodia potoka Zdychavky (Slovenské rudohorie, Stolické vrchy – západná časť). – Diplomová práca, Msc., 59 s. [Depon. in Lesnícka fakulta TU, Zvolen].
- DEVÁN P., OLŠOVSKÝ T., BOĐOVÁ M. & HAVRANOVÁ I. 2008: Program záchrany motýľov rodu *Maculinea*. – Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 16 s. + 5 príloh.
- ELIÁŠ P. jun., DÍTĚ D., KLIMENT J., HRIVNÁK R. & FERÁKOVÁ V. 2015: Red list of ferns and flowering plants of Slovakia, 5th edition (October 2014). – *Biologia* 70 (2): 218–228.
- FILÍPEK M., VÍŤAZ L., ŠTEFANIKOVÁ S. & RAJCOVÁ K. 2016: Ochrana motýľov v Bielych Karpatoch. – Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 15 s.
- FUTÁK J. 1980: Fytogeografické členenie, mapa VII/14, 1:1 000 000. – S.: 88. In: MAZÚR E., LENKO D., KELEMEN A., JAKÁL J., BARTOŠ A., BAŠOVSKÝ O., GLOSIK J., HAJČÍKOVÁ M., IVANIČKA K., JURIGOVÁ M., KMEŤKO P., KVIŤKOVIČ J., LUKNIŠ M., MATULA Z., MICHALEC I., PAXA J., PLESNÍK P., PRAVDA J., ŠTECHER D., VEREŠÍK J.,

- ZELENSKÝ K., ŽEMLA E. & ŽUDEL J. (reds): Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Slovenská akadémia vied & Slovenský úrad geodézie a kartografie, Bratislava, 296 s.
- GASIORKOVÁ K., KLEINOVÁ Z., ŠOKOVÁ B. a kol. 2010: Pôdny portál Výskumného ústavu pôdoznanectva a ochrany pôdy, úvod, LPIS, informačný systém o pôde. Príručka pre používanie máp v informačnom systéme o pôde. – Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy, Bratislava, 12 s.
 - HRIVNÁK R. 2014: Formulár pre mapovanie nelesných biotopov – Chránený areál Lúka pod cintorínom. – Msc., 3 s. [Depon. in Správa NP Muránska planina, Revúca].
 - KAUTMAN J. 2005: Názov druhu: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*). – S.: 423– 425. In: POLÁK P. & SAXA A. (eds): Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. – ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
 - KLINEC, A. 1976. Geologická mapa Slovenského rudohoria a Nízkych Tatier (Slovenské rudohorie – stred, Nízke Tatry – východ), 1 : 50 000. – Geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava.
 - KONČEK M. 1980: Klimatické oblasti, 1:1 000 000, mapa V/42. – S.: 64. In: MAZÚR E., LENKO D., KELEMEN A., JAKÁL J., BARTOŠ A., BAŠOVSKÝ O., GLOSIK J., HAJČÍKOVÁ M., IVANIČKA K., JURIGOVÁ M., KMEŤKO P., KVIŤKOVIČ J., LUKNIŠ M., MATULA Z., MICHALEC I., PAXA J., PLESNÍK P., PRAVDA J., ŠTECHER D., VEREŠÍK J., ZELENSKÝ K., ŽEMLA E. & ŽUDEL J. (reds): Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Slovenská akadémia vied & Slovenský úrad geodézie a kartografie, Bratislava, 296 s.
 - MAZÚR E. & LUKNIŠ M. 1980: Geomorfologické jednotky, 1:500 000, mapa č. 16. – S. 54–55. In: MAZÚR E. ed. et al.: Atlas Slovenskej socialistickej republiky. SAV a Slov. úrad geodézie a kartografie, Bratislava.
 - PAGANOVÁ a kol. 2015: Arboristický štandard „Rez stromov“. – Metodická publikácia, 31 s. Dostupné na: <http://dx.doi.org/10.15414/2015.9788055213644>
 - PETRÁŠOVÁ A. 2014: Výsledky determinácie odobratých vzoriek machorastov z území európskeho významu – CHA Lúka pod cintorínom a CHA Lúky pod Úkorovou. – Msc., 3 s. [Depon. in Správa NP Muránska planina, Revúca].
 - POLÁK P. & SAXA A. (eds) 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. – ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
 - PROFANT J. 2014: Prieskum chrobákov (Coeloptera) lúčnych spoločenstiev. Lúky pod Úkorovou (SKUEV0002), Lúka pod cintorínom (SKUEV0018), Lúky pod Besníkom (SKUEV0283). – Msc., 4 s. [Depon. in Správa NP Muránska planina, Revúca].
 - STANOVÁ V. & VALACHOVIČ, M. (eds) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. – DAPHNE-Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 s.
 - TARÁBEK K. 1980: Klimatickogeografické typy, 1:1 000 000, mapa V/43. – S.: 64. In: MAZÚR E., LENKO D., KELEMEN A., JAKÁL J., BARTOŠ A., BAŠOVSKÝ O., GLOSIK J., HAJČÍKOVÁ M., IVANIČKA K., JURIGOVÁ M., KMEŤKO P., KVIŤKOVIČ J., LUKNIŠ M., MATULA Z., MICHALEC I., PAXA J., PLESNÍK P., PRAVDA J., ŠTECHER D., VEREŠÍK J., ZELENSKÝ K., ŽEMLA E. & ŽUDEL J. (reds): Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Slovenská akadémia vied & Slovenský úrad geodézie a kartografie, Bratislava, 296 s.
 - UŘIČÁŘ J., JONGEPIEROVÁ I. & VONDŘEJC T. E. 2016: Zásady péče o významné druhy motýlů Bílých Karpat. – ZO ČSOP Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou, 51 s.
 - VÍTAZ L., ŠTEFANIKOVÁ S., RAJCOVÁ K. & IŠTVANOVÁ Z. 2016: Spoznajme vzácne druhy motýľov. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 15 s.

Zákony a právne normy:

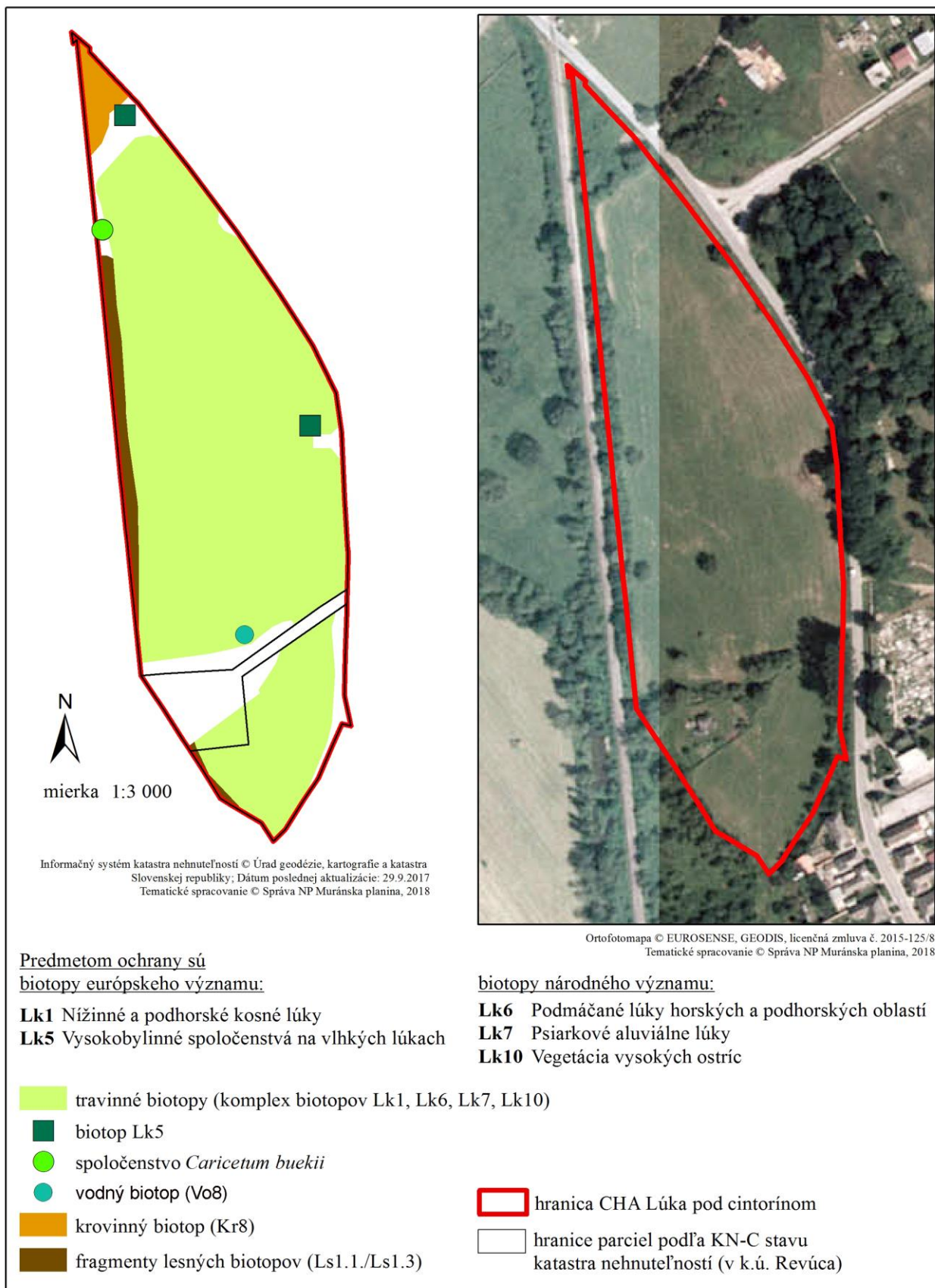
- Rozhodnutie Komisie z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma prvý aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne [oznámené pod číslom K(2008) 271](2008/218/ES)
- Rozhodnutie Komisie zo 16. novembra 2012, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma šiesty aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne [oznámené pod číslom C(2012) 8120](2013/22/EÚ)
- Vyhláška č. 24 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 9. januára 2003 v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (podľa tejto vyhlášky sú v projekte uvedené chránené druhy a biotopy).
- Vyhláška Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 6/2011 z 18. marca 2011, ktorou sa vyhlasuje chránený areál Lúka pod cintorínom. – In: Vestník vlády Slovenskej republiky, ročník 21, čiastka 3/2011 (vydaná 30. marca 2011), str. 16–17.
- Výnos MŽP SR č. 3/2004 - 5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu
- Zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

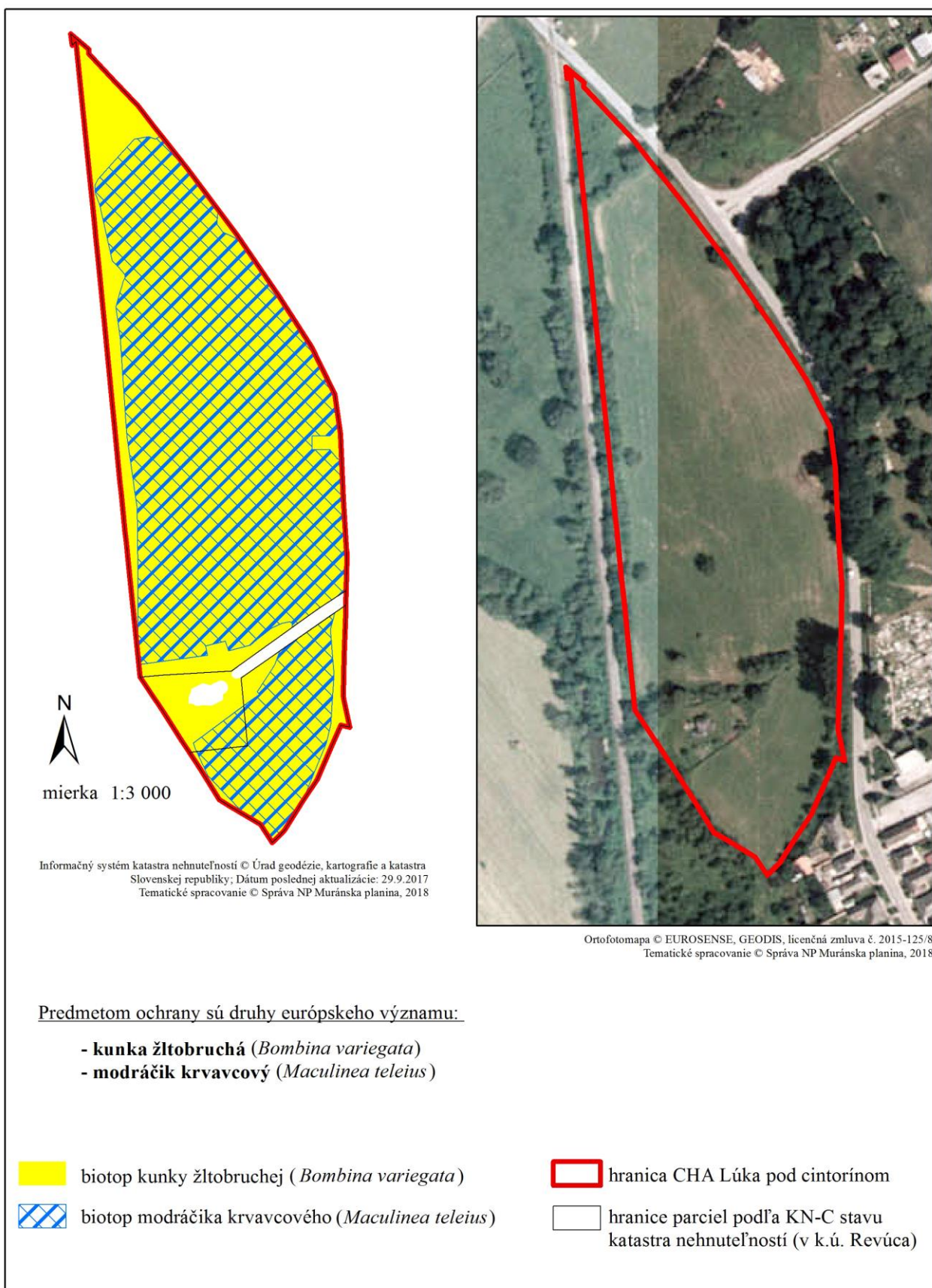
Iné podklady a dokumenty:

- ANONYMUS 2016a: Historická ortofotomapa Slovenska. Centrum excelentnosti pre podporu rozhodovania v lese a krajine, TU Zvolen. – [cit. 2016-11-30]. Dostupné na: <http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>
- ANONYMUS 2016b: Ortofotomapa Centrum excelentnosti pre podporu rozhodovania v lese a krajine, TU Zvolen. – [cit. 2016-11-30]. Dostupné na: <http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>
- List Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 8568/2015-2.3 z 18.12.2015 – Určenie podľa § 29 písm. c) a § 40 ods. 1 Zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- List Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 9830/2017-6.3 z 18.12.2017 – Určenie podľa § 29 písm. c) a § 40 ods. 1 Zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Názov: Lúka pod cintorínom. – [cit. 2018-01-03]. Dostupné na: <http://www.sopsr.sk/natura/?p=4&sec=5&kod=SKUEV0018>
- Program rozvoja vidieka 2014-2020 Slovakia - Rural Development Programme (National) (PRV SR 2014-2020). – [cit. 2018-01-03]. Dostupné na: <http://www.apa.sk/prv-2014-2020-prv-vlastny-dokument>
- Katastrálny portál Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky. – [cit. 2018-03-27]. Dostupné na: <http://www.katasterportal.sk/kapor/vyhľadajParcelaAction.do>

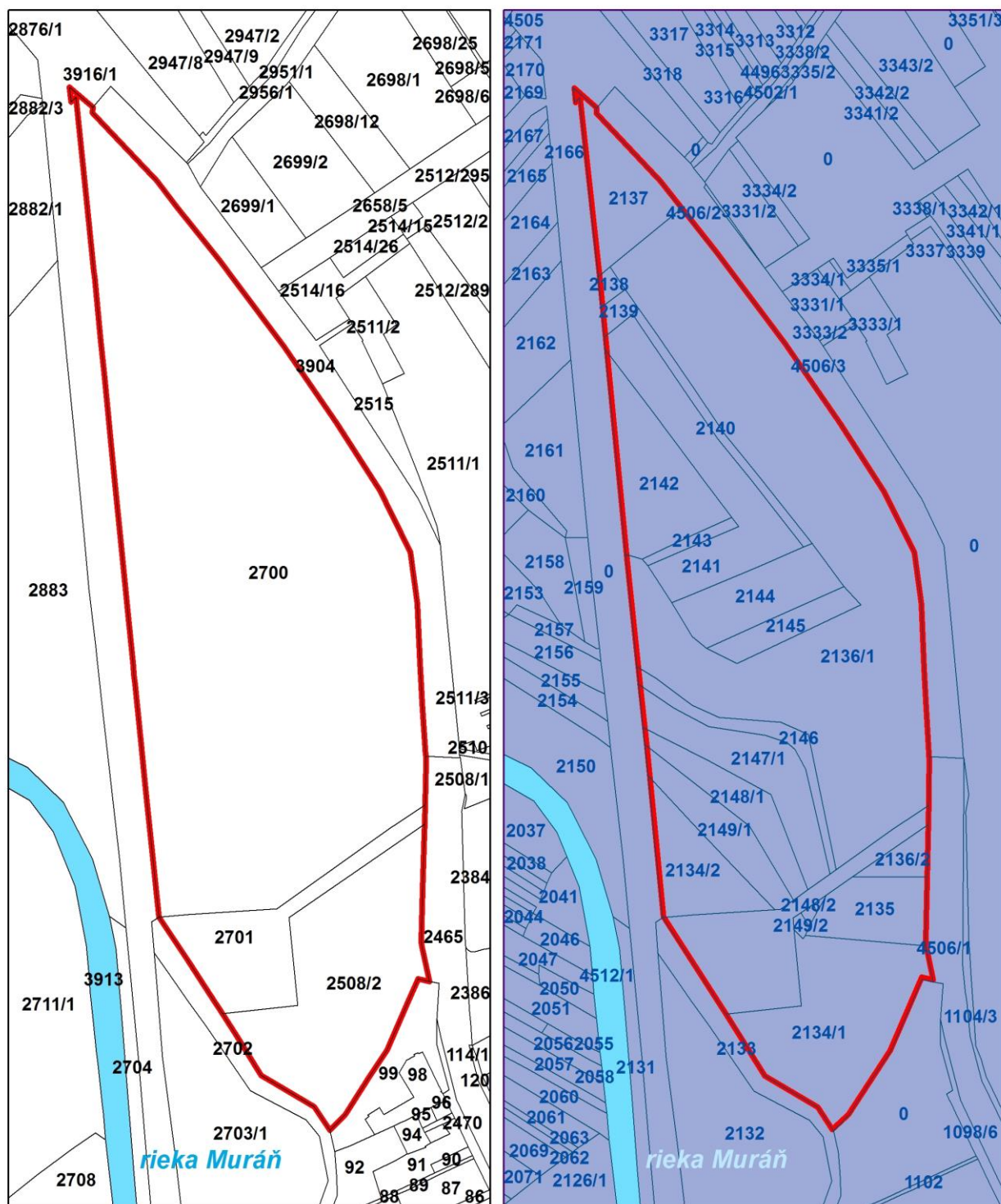
6. Prílohy

6.1. Mapa predmetov ochrany

6.2. Mapa identifikácie vlastnícko-užívateľských vzťahov

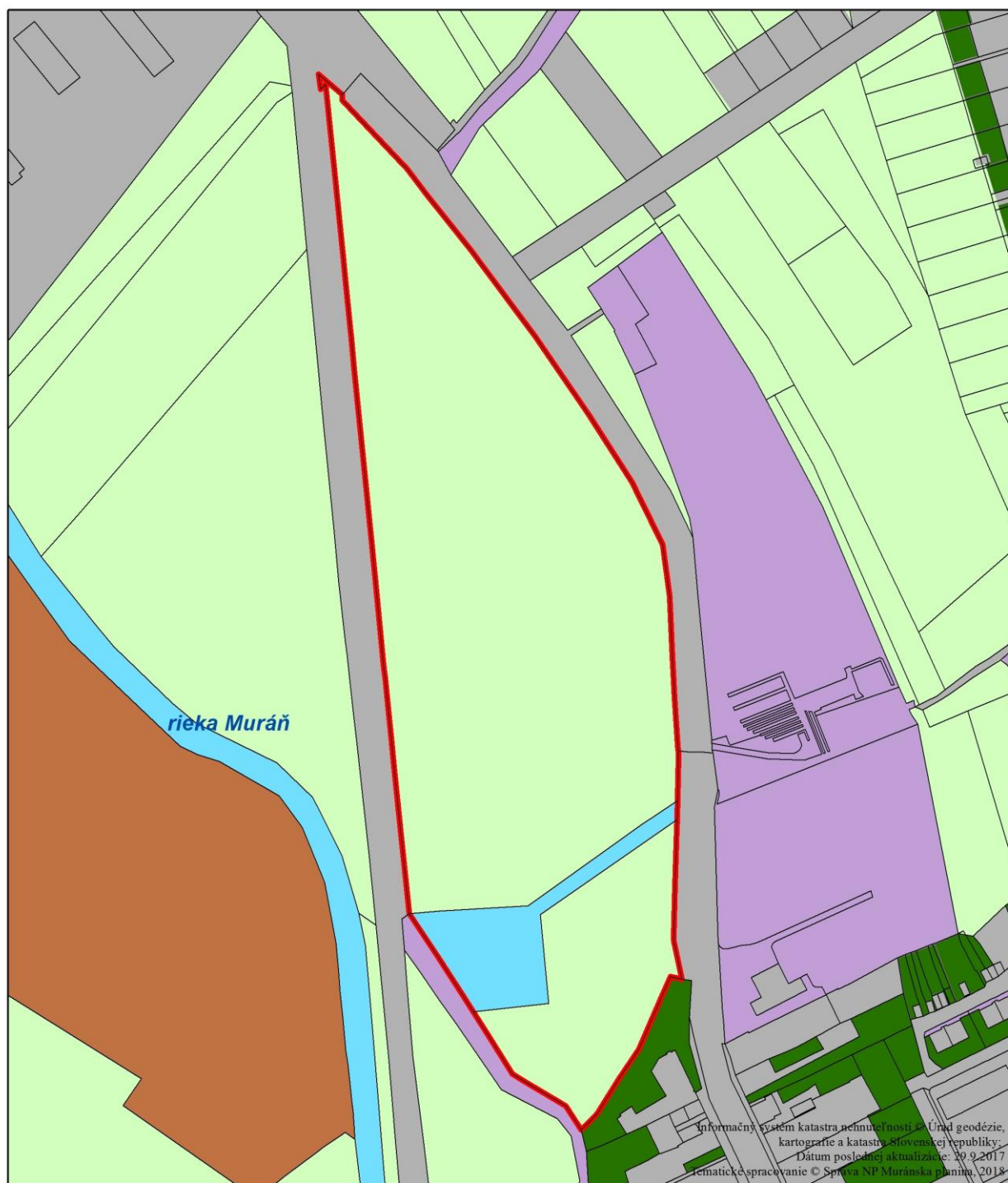

- hranica CHA Lúka pod cintorínom
- hranice parciel podľa stavu katastra KN-C, s číslami parciel
- hranice parciel podľa stavu katastra KN-E, s číslami parciel

Informačný systém katastra nehnuteľností © Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky; Dátum poslednej aktualizácie: 29.9.2017
Tematické spracovanie © Správa NP Muránska planina, 2018

mierka 1:2 500

6.3. Mapa využitia územia

CHA Lúka pod cintorínom

mierka 1:2 500

hranice parciel podľa KN-C stavu katastra nehnuteľností

druh pozemku podľa KN-C stavu katastra nehnuteľností:

trvalý trávnatý porast

zastavaná plocha a nádvorie

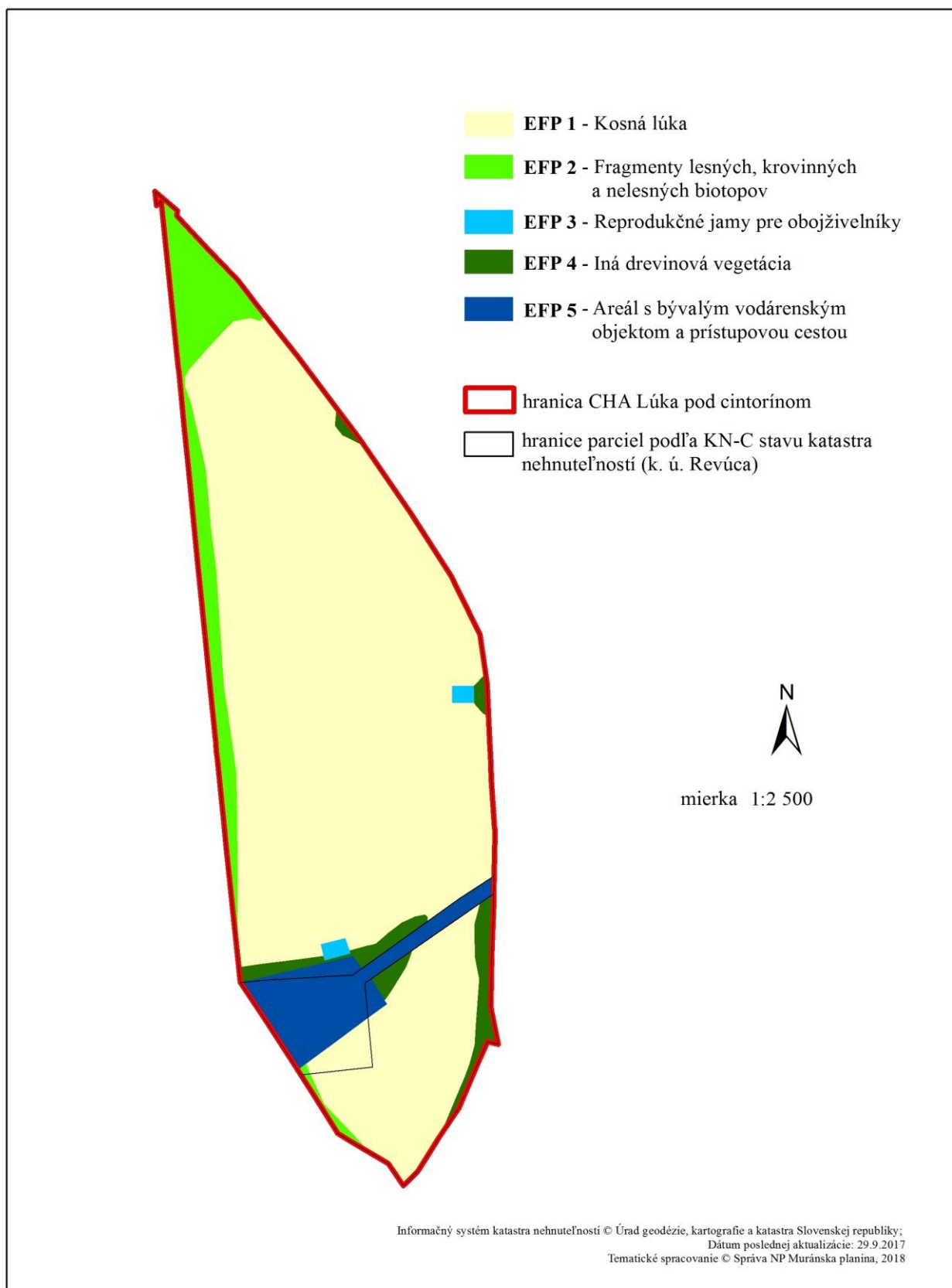
orná pôda

vodná plocha

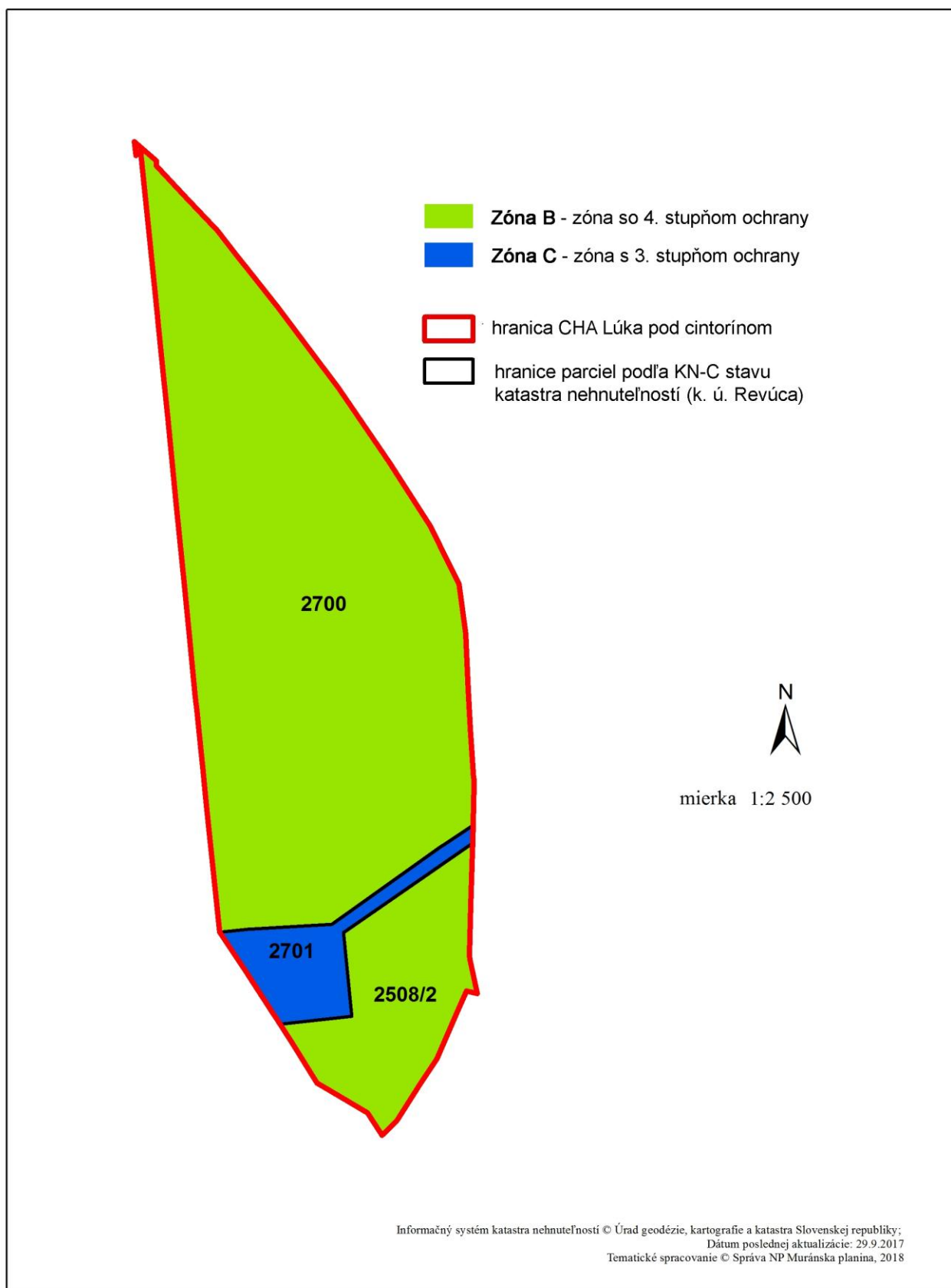
ostatná plocha

záhrada

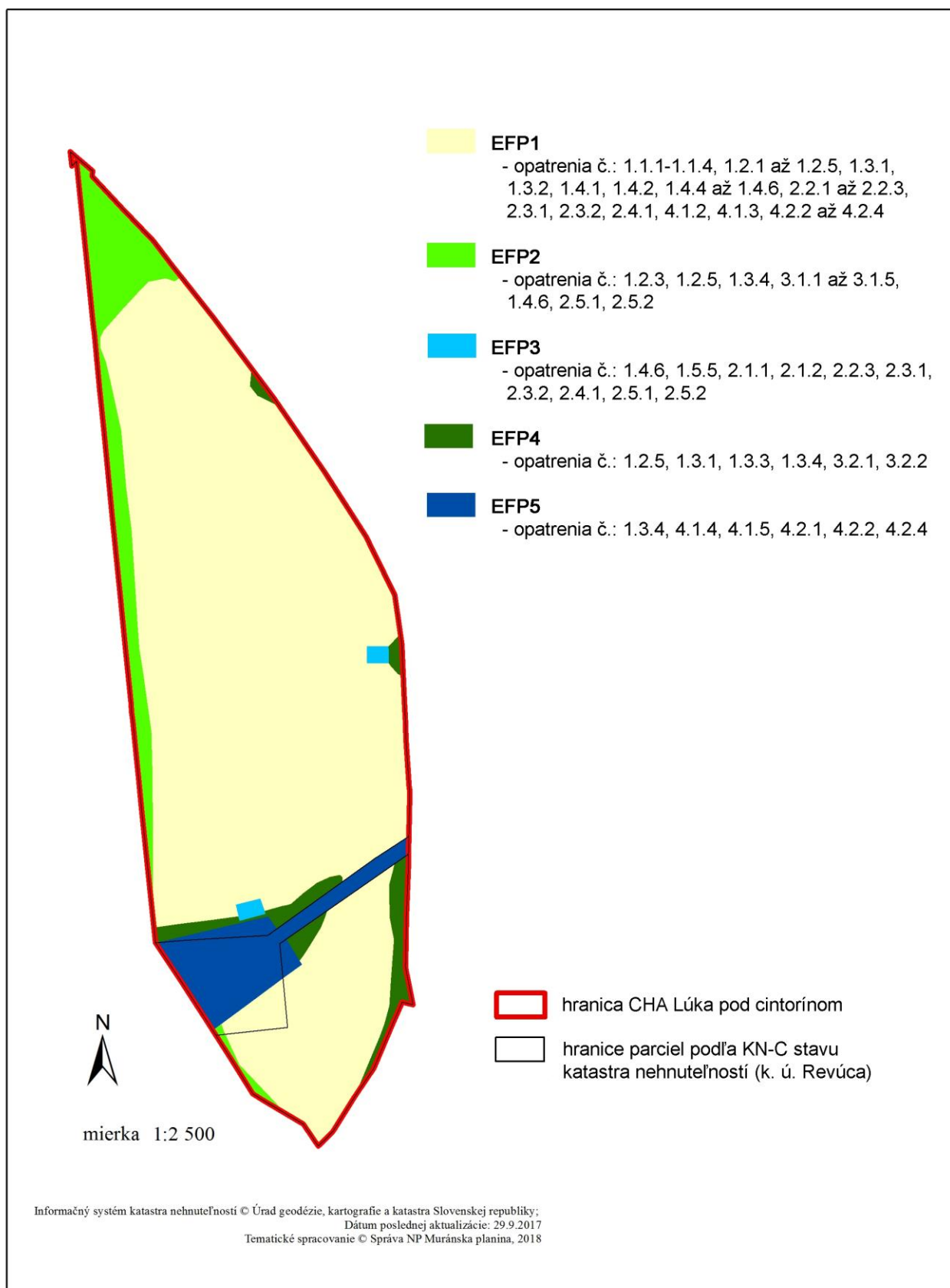
6.4. Mapa ekologicko-funkčných priestorov

6.5. Mapa zón

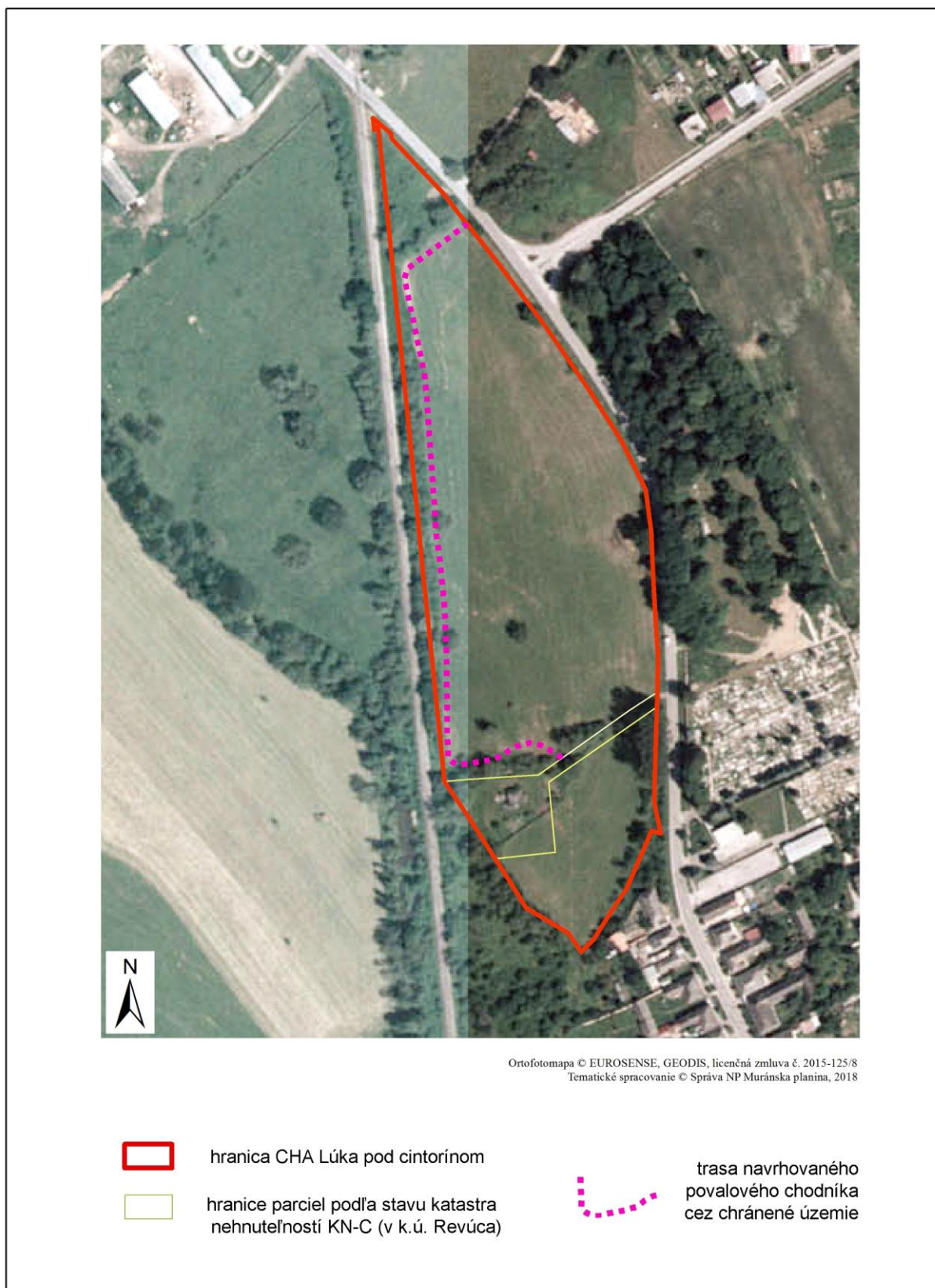

6.6. Mapy navrhovaných opatrení starostlivosti na jednotlivých parcelách

6.7. Iná dokumentácia bližšie zobrazujúca stav a potrebné navrhované opatrenia

6.7.1 Mapa so zakreslením trasy navrhovaného povalového chodníka

6.7.2 Súpis parciel a prehľad vlastníckych vzťahov podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností

Názov chráneného územia: **Lúka pod cintorínom**

Kategória: Chránený areál

Kraj / okres: banskobystričský / Revúca

Katastrálne územie: Revúca

Súpis parciel registra „C“

P.č.	Číslo parcely	Výmera (v m ²)	Druh pozemku	Vlastník	Užívateľ/nájomca	Pozn.
1.	2508/2	7986	TTP	Parcela nie je evidovaná na liste vlastníctva! (viď súpis parciel registra „E“)	na časti parcely AGRODRUŽSTVO-S, družstvo, Revúca	celá parcela v CHÚ
2.	2700	38770	TTP	Parcela nie je evidovaná na liste vlastníctva! (viď súpis parciel registra „E“)	na väčšine parcely AGRODRUŽSTVO-S, družstvo, Revúca	celá parcela v CHÚ
3.	2701	2935	Vodné plochy	Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Komenského 50, 040 01 Košice [List vlastníctva číslo 10]	Ján Uhľár, Revúca	celá parcela v CHÚ

Súpis parciel registra „E“

P.č.	Číslo parcely	Výmera celej parcely (v m ²)	Druh pozemku	Vlastníci [List vlastníctva]	Poznámka (parcela KN-C)
1.	2134/1	5030	TTP	1) Kokošová Martina r. Kokošová, M. Bodického 1717/14, 050 01 Revúca (1/1) [List vlastníctva číslo 5367]	2508/2
2.	2134/2	1873	TTP	1) Kokošová Martina r. Kokošová, M. Bodického 1717/14, 050 01 Revúca (1/1) [List vlastníctva číslo 5367]	2700

3.	2135	1541	TTP	1) Florenková Adriana r. Mesarčíková, A. Kršáka 918/5, Námestovo (1/8) 2) *Mesto Revúca, Námestie Slobody 13/17, 050 01 Revúca (1/4) 3) Hrdá Kvetuše, Nerudova 1651, Pardubice, ČR (1/2) 4) AGRODRUŽSTVO-S, družstvo, Revúca, 050 01 Revúca (1/8) [List vlastníctva číslo 3800]	2508/2
3.	2136/1	19156	TTP	1) *Gálová Zuzana r. Šeböková, RNDr., Cyklistická 3, 040 00 Košice (3/12) 2) *Skalická Magdaléna r. Šeböková, MVDr., Cyklistická 3, 040 01 Košice (3/12) 3) *Štruss Štefan r. Struss, Ing., Hlavná 330/67, 900 65 Záhorská Ves (1/2) [List vlastníctva číslo 3926]	2700
4.	2136/2	466	TTP	1) *Gálová Zuzana r. Šeböková, RNDr., Cyklistická 3, 040 00 Košice (3/12) 2) *Skalická Magdaléna r. Šeböková, MVDr., Cyklistická 3, 040 01 Košice (3/12) 3) *Štruss Štefan r. Struss, Ing., Hlavná 330/67, 900 65 Záhorská Ves (1/2) 4) AGRODRUŽSTVO-S, družstvo, Revúca, 050 01 Revúca [List vlastníctva číslo 3926]	2508/2
5.	2137	1976	TTP	1) *Antalíková Magdalena r. Borošová, Revúcka Lehota, č. 48 (3/4) 2) *Pribola Martin r. Pribola, Ing., P. Dobšinského 836/28, 050 01 Revúca (1/4) [List vlastníctva číslo 4034]	2700
6.	2138	136	TTP	1) Kasper Ondrej, 050 01 Mokrá Lúka (5/8) 2) Kasper Ján r. Kasper, MUDr., Sládkovičova 5938/68, 974 01 Banská Bystrica-Kráľová (3/8) [List vlastníctva číslo 3524]	2700
7.	2139	216	TTP	1) *Rusnák Ivan r. Rusnák, Ing., Jozefa Gregora Tajovského 1092/14, 050 01 Revúca (1/1) [List vlastníctva číslo 3804]	2700
8.	2140	595	TTP	1) Gajdoš Ondrej (ž. Mária Nemethová) Amerika (1/2) 2) Szucsová Mária (r. Gajdošová) (1/2) [List vlastníctva číslo 3998]	2700

9.	2141	3622	TTP	1) *Rusnák Ivan r. Rusnák, Ing., Jozefa Gregora Tajovského 1092/14, 050 01 Revúca (1/1) [List vlastníctva číslo 3804]	2700
10.	2142	2750	TTP	1) Hodoš Pavel (1/4) („neznámy vlastník“) 2) *Bomba Milan r. Bomba, Revúčka 31, 050 01 REVÚCA [List vlastníctva číslo 3280]	2700
11.	2143	236	TTP	1) Gajdoš Ondrej (ž. Mária Nemethová) Amerika (1/2) („neznámy vlastník“) 2) Szucsová Mária (r. Gajdošová) (1/2) („neznámy vlastník“) [List vlastníctva číslo 3998]	2700
12.	2144	1954	TTP	1) *Gál Ľudovít r. Gál, MUDr., Cyklistická 853/3, 040 01 Košice-Sever [List vlastníctva číslo 4034]	2700
13.	2145	859	TTP	1) Prekopová Anna (r. Ordziaková), Francisciho 2, 050 01 Revúca (2/4) 2) Prekop Jozef (nezistený vlastník) (1/4) Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 817 15 Bratislava 3) AGRODRUŽSTVO-S, družstvo, Revúca, 050 01 Revúca (1/4) [List vlastníctva číslo 3943]	2700
14.	2146	857	TTP	1) Segul Mary Ellen r. Segul, 1280 Cloake Hill Rd č. BC V8L 5K3, North Saanich, Canada (1/1) („neznámy vlastník“) [List vlastníctva číslo 3866]	2700
15.	2147/1	2371	TTP	1) *Rusnák Ivan r. Rusnák, Ing., Jozefa Gregora Tajovského 1092/14, 050 01 Revúca (1/1) [List vlastníctva číslo 3804]	2700
16.	2147/2	17	TTP	1) *Rusnák Ivan r. Rusnák, Ing., Jozefa Gregora Tajovského 1092/14, 050 01 Revúca (1/1) [List vlastníctva číslo 3804]	2508/2
17.	2148/1	1422	TTP	1) *Benčoková Margita r. Ivanová, E. M. Šoltésovej 2125/6, 960 01 Zvolen (1/3) 2) *Jankovičová Zlatica r. Homolová, Revúca, Magnezitárov 1204/3, 050 01 Revúca (1/3) 3) AGRODRUŽSTVO-S, družstvo, Revúca, 050 01 Revúca (1/3) [List vlastníctva číslo 3233]	2700

18.	2148/2	43	TTP	1) *Benčoková Margita r. Ivanová, E. M. Šoltésovej 2125/6, 960 01 Zvolen (1/3) 2) *Jankovičová Zlatica r. Homolová, Revúca, Magnezitárov 1204/3, 050 01 Revúca (1/3) 3) AGRODRUŽSTVO-S, družstvo, Revúca, 050 01 Revúca (1/3) [List vlastníctva číslo 3233]	2508/2
19.	2149/1	1446	TTP	1) Poliak Eduard (nezistený vlastník) (1/4) Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 817 15 Bratislava 2) **Kokošová Martina r. Kokošová, M. Bodického 1717/14, 050 01 Revúca (3/4) [List vlastníctva číslo 5460]	2700
20.	2149/2	60	TTP	1) Poliak Eduard (nezistený vlastník) (1/4) Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 817 15 Bratislava 2) **Kokošová Martina r. Kokošová, M. Bodického 1717/14, 050 01 Revúca (3/4) [List vlastníctva číslo 5460]	2508/2

Vysvetlivky a poznámky:

- *zmluvný vzťah so spoločnosťou AGRODRUŽSTVO-S, družstvo, Revúca; **zmluvný vzťah so spoločnosťou AGRODRUŽSTVO-S, družstvo, Revúca – na základe zmluvy s predchádzajúcim vlastníkom;
- Súpis parciel KN-C a parciel KN-E v chránenom území a údaje týkajúce sa vlastníckych vzťahov (okrem informácie „neznámy vlastník“) sú uvedené podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností a pochádzajú z Katastrálneho portálu Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (<http://www.katasterportal.sk/kapor/vyhľadajParcelaAction.do>; zisťované 27. 3. 2018) (Dátum aktuálnosti popisných údajov: 26.03.2018; Dátum aktuálnosti údajov katastrálneho konania: 26.03.2018).

Program starostlivosti
o chránený areál Lúka pod cintorínom
(územie európskeho významu SKUEV0018 Lúka pod cintorínom)
na obdobie rokov 2018 – 2047

Foto: D. Blanár 1. 4. 2015

Spracovateľ: **Ing. Drahoš Blanár**
Správa NP Muránska planina, ul. J. Kráľa 12, 050 01 REVÚCA

V Revúcej, marec 2018